

Krista Inkinen

MENNÄÄN MAANANTAIMIITTIIN!

**Uuden toiminnan kehittäminen Ylöjärven seurakunnan
varhaisnuorisotyöhön**

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö
Toukokuu 2018**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Toukokuu 2018	Tekijä/tekijät Krista Inkinen
Koulutusohjelma Yhteisöpedagogi (AMK), kirkon nuorisotyö		
Työn nimi MENNÄÄN MAANANTAIMIITTIIN! Uuden toiminnan kehittäminen Ylöjärven seurakunnan varhaisnuorisotyöhön		
Työn ohjaaja KM Sari Virkkala	Sivumäärä 42 + 10	
Työelämäohjaaja Nuorisotyönohjaaja Laura Juutilainen, Ylöjärven seurakunta		
<p>Opinnäytetyöni tarkoituksena oli kehittää Ylöjärven seurakunnan varhaisnuorisotyöhön uusi toimintamuoto, joka toimisi 2-3 kertaa kevätkauden aikana kerran kuussa. Opinnäytetyöni hankkeistajana toimi Ylöjärven seurakunta.</p> <p>Opinnäytetyöni alussa kerron kehittämistehtävistäni. Tämän jälkeen käsittelen teoriaosassa seurakunnan varhaisnuorisotyötä sekä yleisellä tasolla että Ylöjärven seurakunnan näkökulmasta. Varhaisnuorisotyön tarkastelun jälkeen siirryn käsittelemään varhaisnuorten kehitystä fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja uskonnollisen näkökulman kautta.</p> <p>Uutta toimintamuotoa varten kehitin ensimmäiseksi kyselyn, jonka avulla kartoitin 5.-6. luokkalaisten toiveita uutta toimintaa kohtaan. Alkuperäinen tarkoitus oli suunnitella toimintaa pelkästään 5.-6.-luokkalaisille, minkä vuoksi kysely kohdistui heihin. Kuitenkin ensimmäinen Maanantaimiitti jouduttiin perumaan, koska siihen ei ollut tarpeeksi ilmoittautuneita. Tämän vuoksi päätimme yhdessä työelämäohjaajani kanssa, että laajentaisimme Maanantaimiitin ikäjakaumaa 5.-6.-luokkalaisista 3.-6.-luokkalaisiin. Kyselyn vastausten kautta suunnittelin ja toteutin lopulta kaksi Maanantaimiitti-iltaa 3.-6.-luokkalaisille.</p> <p>Toiminnasta sain pääsääntöisesti positiivista palautetta, ja syksyllä toimintaa kokeillaan vielä jatkaa siinä toivossa, että kävijämäärä olisi noin kymmenen lasta enemmän kuin edellisillä kerroilla.</p>		

Asiasanat Keskilapsuuden kehitys, seurakunta, varhaisnuori, varhaisnuorisotyö

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date May 2018	Author Krista Inkinen
Degree programme Bachelor of Humanities, Community Educator		
Name of thesis LET'S GO TO THE MONDAYMEET! Developing a new activity for the youth work with pre-teens in Ylöjärvi parish		
Instructor M.Ed Sari Virkkala	Pages 42 + 10	
Supervisor Youth worker Laura Juutilainen, Ylöjärvi parish		
<p>The purpose of this thesis was to develop a new activity form for the pre-teens work to parish of Ylöjärvi. The activity would be arranged 2- 3 times during the period, once a month. My thesis was commissioned by the parish of Ylöjärvi.</p> <p>At the beginning of the my thesis I tell about the developing tasks of this thesis. After that I discuss the theory of the pre-teens work. First I discuss it on a general level and after that I tell about the pre-teens work in Ylöjärvi parish. After that I continue by telling about the development of pre-teens from the physical, psychic, social and religious points of views.</p> <p>First I made a questionnaire that helped me to find out about the hopes that the 5th and 6th graders had for the new activity form. The original plan was to organise action only for 5th and 6th graders. It meant that the questionnaire was directed for only for of the 5th and 6th graders. Unfortunately the first Monday meeting had to be cancelled because there were not enough participants. Because of this me and my supervisor decided that the new activity form would be for the 3rd to 6th graders. Based on the questionnaire answers I planned and organised two Monday meeting- evenings for them.</p> <p>The received feedback was mainly positive and the plan is that to continue arranging Monday meetings in the next autumn. It is the biggest hope that the new action form would attract at least about ten new participants more per meeting.</p>		

Key words

Pre-teen work, pre-teens, parish, development in middle childhood

KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY

Varhaisnuorisotyö

Seurakunnissa tapahtuvaa työtä, jonka kohderyhmänä ovat 7-14 vuotiaat lapset. (Takamaa, Grönholm, Holländer, Jokela, Kähkönen, Vappula & Vinko 2012, 9.)

Slime

Limamassaa, jota voi venyttää, puristella ja pyörittää käsissä. Se on kemiallisen reaktion tulos. Limoja voi olla monenlaisia riippuen reseptistä. Vuonna 2017 itsetehty slime nousi lasten ja varsinkin tyttöjen suosioon Youtuben kautta. (Haapakangas 2017.)

Fidget spinner

Stressileluksi tarkoitettu, yleensä metallista ja muovista valmistettu hyrrä, jota pyöritetään kädellä. Hyrrän keskiosasta pidetään etusormella ja peukalolla samalla kiinni, kun hyrrä pyörii.

TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELY
SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT.....	2
3 SEURAKUNNAN VARHAISNUORISOTYÖ	4
3.1 Varhaisnuorisotyö yleisesti.....	4
3.2 Ylöjärven seurakunnan varhaisnuorisotyö	6
4 VARHAISNUORTEN KEHITYS	8
4.1 Fyysinen kehitys.....	8
4.2 Psykkinen kehitys	10
4.3 Sosiaalinen kehitys	11
4.4 Uskonnollinen kehitys.....	14
5 KYSELY 5.-6.-LUOKKALAISILLE.....	19
5.1 Kyselyn laatiminen 5.-6.-luokkalaisille	19
5.2 Kyselyn vastausten analysointi	21
6 UUDEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN.....	26
6.1 Toimintailtojen suunnittelu.....	26
6.2 Maanantaimiitti-toiminnan toteuttaminen.....	29
7 PALAUTE MAANANTAIMIITTI-ILLOISTA	36
7.1 Maanantaimiittiin osallistuneiden palaute	36
7.2 Työelämäohjaajani palaute	38
7.3 Itsearviointi	39
8 POHDINTA.....	40
LÄHTEET.....	42
LIITTEET	
KUVIOT	
KUVIO 1. Seurakunnan alakouluikäisten toiminnassa mukana oleminen	23
KUVIO 2. Toiminta, jota tytöt ja pojat halusivat seurakuntaan	24

KUVIO 3. Mille päivälle toimintaa haluttaisiin.....	25
---	----

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Tyttöjen ja poikien osallistuminen seurakunnan koululaisille järjestettyyn toimintaan	21
---	----

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni aiheena oli uuden toiminnan kehittäminen Ylöjärven seurakunnan varhaisnuorisotyöhön. Kohtasin sattumalta kesällä 2017 kotiseurakuntani diakoniatyöhön tutustuesani varhaisnuorisotyötä tekevän Laura Juutilainen, jonka yhdellä tyttöleirillä olen kerran ollut isosena. Päätin kysyä, olisiko minun mahdollista tehdä Ylöjärven seurakunnan varhaisnuorisotyöhön opinnäytetyö. Olin alun perin ajatellut tekeväni opinnäytetyöni rippikoulutyöhön liittyen, mutta sitten päätinkin, että haluan haastaa itseäni ja valita mieluummin varhaisnuorisotyön, jonka kanssa olen ollut vähemmän tekemisissä. Juutilainen kiinnostui tarjouksestani ja sanoi ottavansa asian puheeksi hänen esimiehensä kanssa.

Vähän ajan kuluttua sain puhelun Juutilaiselta. Hän kertoi, että suurin tarve tällä hetkellä olisi kehittää uudenlaista toimintaa 5.-6.-luokkalaisille. Ylöjärvellä oli huomattu 5.-6.-luokkalaisten monesti putoavan pois kerhotoiminnasta ja tämän vuoksi oli tarve kehittää uudenlaista toimintaa niin tytöille kuin pojillekin. Innostuin heti ideasta ja niin aihe oli valittu. Hankkeistajana tälle opinnäytetyölleni toimi siis Ylöjärven seurakunta. Tarkoituksenani oli suunnitella ja toteuttaa noin 2-3 kertaa kevätkauden aikana järjestettävää toimintaa 5.-6.-luokkalaisille. Toiminta oli sekä tytöille että pojille suunnattua, koska haluttiin rikkoa perinteistä tyttö- ja poikatyöjaottelua, joka on vahva osa Ylöjärven varhaisnuorisotyötä, vaikka myös tätä ns. sekatoimintaa löytyy. Opinnäytetyön teon aikana päätimme laajentaa ikäjakaumaa vähän isommaksi, koskien myös 3.-4.-luokkalaisia. Lopputuloksena olikin se, että toimintaa alettiin teemmään 3.-6.-luokkalaisille. Koin tämän aiheen tärkeäksi siksi, että lapsille saataisiin uusi erilaisempi tapa olla osana seurakunnan toimintaa. Myös tämän perinteisen tyttö- ja poikatyön sekoittaminen loi mahdollisuuden uudennlaiselle näkökulmalle toimintaan ja sen suunnitteluun.

2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Kehittämistehtävikseni valikoituivat kaksi seuraavaa päälinjaa: ensiksi kyselyn teettäminen 5.-6.-luokkalaisille ja toiseksi uuden toiminnan luominen kyselyn vastauksia hyödyntäen. Nämä kaksi kehittämistehtävää muodostivat minulle hyvän kokonaisuuden oman oppimiseni kannalta, sillä en ollut aikaisemmin ollut ideoimassa uudenlaista toimintaa tai yrittänyt kyselyn kautta saada siihen ideoita. Koin, että nämä kaksi kehittämistehtävää olivat minulle haaste. Kehittämistehtäväni olivat hyvin käytännönläheisiä, joten näin ne hyvin tarpeellisina itselleni ammatillisen kasvun kannalta.

Lapsilla on oikeus olla osallisina päätöksentekotilanteissa, jotka ovat heille merkityksellisiä. Päätöksenteossa on huomioitava lasten ajatuksia ja toiveita sekä sitä että toiminta ajaa lapsen etua. (Takamaa ym. 2012, 12.) Tämän vuoksi ajattelin, että olisikin hyvä kysyä itse kohdeyleisöltä, minkälaista toimintaa kaivattaisiin ennen kuin sitä alettaisiin suunnittelemaan, sillä ajat muuttuvat aina sitä mukaa kun uusia sukupolvia syntyy.

Kyselyn teettäminen 5.-6.-luokkalaisille oli mielestäni hyvä asia, koska alkuperäisenä tavoitteena oli uuden mielekkään toiminnan luominen kyseisten luokkien tytöille ja pojille. Näin annettiin varhaisnuorille mahdollisuus itse kertoa, mitkä asiat heitä kiinnostaisivat sekä mitä he haluaisivat uuden toiminnan pitävän sisällään. Tämä mahdollisti sen, että varhaisnuoret saivat olla myös itse vaikuttamassa siihen, minkälaista uutta toimintaa he ihan oikeasti haluaisivat. Todennäköisyys uuden toiminnan syntymiselle ja pysyvyydelle oli näin mielestäni suurempi. Tietysti tässä oli omat haasteensa, kuten olisiko kysely riittävän ymmärrettävä tuon ikäisille, osaisinko kysyä tarpeellisia asioita ja kuinka tosissaan kyselyyn oikeasti vastattaisiin.

Uuden toiminnan luominen kyselyn vastauksia hyödyntäen oli hyvä jatke tälle kyselylle. Yritin parhaani mukaan hyödyntää varhaisnuorten antamia vastauksia pohtiessani, mitä tämä

uusi toiminta voisi oikein pitää sisällään. En tietysti voinut silti täyttää kaikkien toiveita täydellisesti, joten uuden toiminnan suosio ei ollut taattu. Haastavaa oli mielestäni luoda uusi toimintamuoto sellaiseksi, että toiminta olisi tarpeeksi mielenkiintoista ja hauskaa kummallekin sukupuolelle. Näin haastoin itseäni parhaan mahdollisen lopputuloksen aikaansaamiseksi.

3 SEURAKUNNAN VARHAISNUORISOTYÖ

Seuraavaksi avaan sitä, mitä seurakunnan varhaisnuorisotyö pitää sisällään ja mitä se ylipääntänsä tarkoittaa. Kerron myös, miten varhaisnuorisotyötä Ylöjärven seurakunnassa toteutetaan, koska jokaisella seurakunnalla on omanlaisensa tavat ja resurssit pitää yllä varhaisnuorten toimintaa. Tilojen myyminen, toiminnan ja henkilökunnan vähentäminen, lomautukset, varojen riittämättömyys ja yleinen murros ovat osa isompaa rakenteellista muutosta suomalaisessa yhteiskunnassa. (Takamaa ym. 2012, 10). Tämä haastaakin mielestäni nykyään suurimman osan seurakunnista pohtimaan, mihin kaikkeen toimintaan riittää tarpeeksi resursseja. Kuitenkin on huomionarvoista, että taloudelliseen panostukseen suhteutettuna varhaisnuorisotyö tuottaa eniten toimintaa seurakunnan työmuodoista (Takamaa ym. 2012, 4).

Mielestäni voisikin tulkita niin, että seurakunnan toiminnassa kannattaisi keskittyä yhä enemmän varhaisnuorisotyöhön panostamiseen taloudellisten resurssien vähentyessä. Lapsista kasvaa kuitenkin ennen pitkää aikuisia, ja tämän vuoksi ei saisi pitää toissijaisena lapsia koskevia ratkaisuja ja toimintamalleja. On hyvä muistaa, että näillä ratkaisuilla ja toimintamalleilla on merkittävä asema sekä tulevaisuuden yhteiskunnan että seurakunnan rakentamisessa. Seurakunnan toiminnan rakentamisessa vastuunkantajia ovat mm. seurakunnan omat työntekijät ja luottamushenkilöt. Lisäksi myös perheiden, kerhon- ja ryhmänohjaajien, isosien, kummien, opettajien ja muiden aikuisten on tärkeää olla tukemassa sekä tyttöjä että poikia seurakuntalaisina. (Takamaa ym. 2012, 14, 23.)

3.1 Varhaisnuorisotyö yleisesti

Seurakunnan varhaisnuorisotyö tarkoittaa kouluikäisten, 7-14-vuotiaiden lasten parissa tehtävää työtä. Sitä kutsutaan joskus myös tyttö- ja poikatyöksi. Tämä hyvin monimuotoinen toiminta jää helposti merkitykseltään muiden seurakunnan toimintamuotojen jalkoihin, vaikka se on yksi suurimmista toimintamuodoista seurakunnassa. Se on laajaa mutta myös aktiivista

ja lähtökohtaisesti perustuu vapaaehtoistoiminnalle. Kun puhutaan pelkästään kerho- ja partiotyöstä, joka kokoontuu säännöllisesti, niin vuosittain tämä työmuoto tavoittaa 95 000 osallistujaa. Tämän ikäisten kanssa tehtävässä toiminnassa on siis hyviä puolia, mutta silti työmuoto sisältää myös monenlaisia kehityshaasteita. (Takamaa ym. 2012, 4) Tyttöillä ja pojilla on seurakunnassa oikeuksia, jotka on hyvä pitää mielessä.

Tytöillä ja pojilla on oikeus seurakuntalaisuuteen juuri omina itsenään, tyttöinä ja poikina. Jotta tämä oikeus voi toteutua, seurakunnan tulee huolehtia, että jokainen tyttö ja poika saa

- tulla kohdatuksi ja hyväksytyksi kokonaisena omana itsenään
- osallistua ja olla osallisena seurakuntaelämässä ikäkaudelleen sopivalla tavalla
- kokea seurakuntayhteyttä siten että hän kokee olevansa täysivaltainen seurakunnan jäsen
- kuulla evankeliumia sellaisella kielellä ja tavalla, jota hän ymmärtää (Takamaa ym. 2012, 22.)

Nämä oikeudet pyrkivät siihen, että myös varhaisnuorilla olisi hyvä olla seurakunnan toiminnassa mukana ollessaan. Lapsille kuuluu jo tässä vaiheessa kokonaisvaltainen jäsenyys seurakunnassa ja näin tunnustetaan lasten arvokkuus (Takamaa ym. 2012, 23).

Varhaisnuorisotyön toimintamuotoja on erilaisia. Yleisin näistä on viikoittain kokoontuva kerhotoiminta, joita voi olla kahta eri lajia. Perinteisempi kerhotyyppi on ohjelmakerho, joka kestää noin 1-2 tuntia, pidetään iltaisin ja sisällöltään on monipuolinen (askartelua, leikkimistä, hartautta yms.). Toinen nykyään suositaan kasvattanut kerhotyyppi on harrastekerho, joka keskittyy yhden tietyn mielenkiinnon kohteen parissa toimimiseen kuten esimerkiksi salibandyyn tai ruoanlaittoon. Kerhotoiminnan rinnalla vahvana toimintamuotona on leiri- ja retki-toiminta. Seurakunnat tarjoavat myös aamu- ja iltapäivätoimintaa erityisesti iältään 7-8-vuotiaille lapsille. Myös partion toiminta on monesti evankelisluterilaisten seurakuntien kautta tapahtuvaa. Näiden toimintamuotojen lisäksi seurakunta voi järjestää myös muuta toimintaa kuten erilaisia tapahtumia. Esimerkkinä yksi suosituimmista on kymppisynttärät. (Jansa 2010,

268-273.) Toimintamuoto, jota tässä opinnäytetyössäni olen rakentanut, on juuri ohjelmakerhon tyyppinen ratkaisu.

Varhaisnuoruus on monien muutoksien aikaa. Siksi perinteisten menetelmien mukaan tarvitaan myös uudenlaisia näkökulmia ja tapoja toimia. 12-14-vuotiaat ovat kuitenkin jo murrosiän kynnyksellä eivätkä välttämättä innostu enää tavallisesta kerhotoiminnasta. Jo 1970-luvulta asti on määritelty kasvatustavoitteet varhaisnuorisotyöhön. Tästä onkin tullut hyvä pohja sille, mitä tehdään ja miksi. Kuitenkin aina vain tärkeämpää on, että varhaisnuoria kuunneltaisiin ja rakennettaisiin toimintaa sen pohjalta, minkälaisia kysymyksiä ja elämäntilanteita heillä on. (Pietilä 2001, 170.)

Kasvatus ei ole kuitenkaan ainoa osa varhaisnuorisotyötä. Kirkon varhaisnuorisotyön pitäisi myös osallistua ja vaikuttaa yksilöllisesti varhaisnuoren elämään. Yhteistyö muiden varhaisnuorten parissa toimivien tahojen kanssa on rikkaus, jota kannattaa hyödyntää. Toiminnan tarkoitus varhaisnuorisotyössä on tarjota lapselle myönteisiä kokemuksia. Näiden kautta elämän ja samalla myös uskon kysymysten pohdinta helpottuu. Samalla tämä tukee lapsen kehitystä monipuolisesti ja näin myös kasvua tasapainoiseksi aikuiseksi. Arkkipiispa John Vikström on tuonutkin esille hyvin osuvan ajatuksen varhaisnuorista: ”Tyttö tai poika ei tule seurakuntaan saadakseen kasvatusta vaan kokeakseen jotain jännää tai kivaa”. (Pietilä 2001, 170-171.)

3.2 Ylöjärven seurakunnan varhaisnuorisotyö

Ylöjärven seurakunnalla on hyvin paljon monipuolista toimintaa kouluikäisille eli varhaisnuorille. Itse seurakunnan jäsenmäärä on noin 25 000 henkilöä, joten aivan pienestä seurakunnasta ei ole kyse (Ylöjärven seurakunta – kiinnostava ja merkityksellinen 2018.) Toimintaa löytyy paljon poika- ja tyttökerho muotoisina, mutta sekakerhojakin on. Tarjolla on kokki-, askartelu- ja sählykerhoja, mutta myös esimerkiksi ohjelma-, kuvataide- tai keppihevosterhoja. Kaikki

kerhot ovat ilmaisia, mutta kerhoihin pitää ilmoittautua. Ilmoittautumiset eivät kuitenkaan sido lasta osallistumaan jokaiselle kerhokerralle. (Kerhot, leirit ja retket ovat kouluikäisten mieleen 2018; Juutilainen 2018a.)

Leirien suosio Ylöjärvellä on suuri ja kesäisten poika- ja tyttöleirien lisäksi järjestetään myös esimerkiksi adventtileiri ja tyttöjen pyjamabileleiri. Ylöjärvellä järjestetään joka vuosi myös retkiä ja leirejä vanhempien kanssa erilaisiin leirikeskuksiin. Leirejä järjestetään äiti-poikaleirien, äiti-tyttöleirien ja perheleirien muodossa. Kesän leirien lisäksi hiihtoloman aikana on mahdollisuus osallistua Åressa järjestettävälle perheleirille. Iltapäivätoimintaa seurakunta järjestää eka- ja tokaluokkalaisille viidessä eri toimipisteessä Ylöjärven eri kaupunginosissa yhteistyösopimuksella Ylöjärven kaupungin kanssa. Tämän lisäksi Ylöjärven seurakunta tekee myös laajaa yhteistyötä koulujen kanssa päivänavausten, päivystysten ja oppituntivierailujen muodossa. (Kerhot, leirit ja retket ovat kouluikäisten mieleen 2018; Juutilainen 2018a.)

4 VARHAISNUORTEN KEHITYS

Jokaisessa elämänvaiheessa on omat kehitysvaiheensa- ja haasteensa. Jotta ymmärtäisimme paremmin varhaisnuoria, on hyvä perehtyä heidän iässään tapahtuviin kehitysvaiheisiin. Varhaisnuorten kehitys kulkee niin sanotussa keskilapsuuden kehitysvaiheessa. Keskityn tässä luvussa tämän kehitysvaiheen fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen kehityksen puoleen, mutta myös uskonnolliseen kehitykseen, joista pyrin löytämään olennaista tietoa opinnäytetyöni tarkoitusta varten. Perehdyn varhaisnuorten kehitykseen kokonaisvaltaisesti, siksi, että myös kirkon kasvatuksessa otetaan huomioon tyttöjen ja poikien kokonaisvaltainen kasvaminen yksilöinä. Toisin sanoen kirkko ottaa huomioon varhaisnuorten kehityksessä fyysisen, sosiaalisen, psyykkisen ja hengellisen osa-alueen. Tämä tarkoittaaakin sitä, että kirkon kasvatusta hyväksyy erilaisuuden ja pitää jokaista ihmistä ainutlaatuisena ja arvokkaana. (Takamaa ym. 2012, 16.)

4.1 Fyysinen kehitys

Fyysinen kasvu on yleensä 6-7-ikävuosien kohdalle ajoittuvan kasvupyrähdyksen jälkeen varsin tasaisesti etenevää. Vuosittain molempien sukupuolten paino nousee 2,5 kg ja kasvua kertyy noin 5-6 senttimetriä. Murrosiän alkaessa kasvuvauhti taas sitten kiihtyy selkeästi. Yleinen terveydentila, geneettiset tekijät ja ravitsemus vaikuttavat fyysiseen kasvuun. Tästä johtuen sekä hyvää terveydenhuoltoa että terveellistä ruokavaliota onkin hyvä vaalia, sillä niillä vaikutetaan suoraan lapsen fyysiseen kehitykseen. Riittävän ravinnonsaannin ja yleisesti hyvän terveydenhuollon on todettu varhaistavan puberteettia ja kasvattavan aikuispituutta. Tytöt saavuttavat sukukypsyyden keskimäärin 13-vuotiaana, kun taas pojat saavuttavat sukukypsyyden vähän myöhemmin. Kuitenkin erot sukukypsyyden saavuttamisessa yksilöiden välillä ovat todella suuria. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila 2015, 79-80.) 5.-6.-luokkalaiset ovat siis lähestymässä murrosikää ja joillakin se on jo saattanut jopa alkaakin.

Motorinen kehitys jatkuu varhaislapsuudessa opittujen perustaitojen jälkeen keskilapsuudessa. Lapsen elämänpiiri laajenee, kun taidot, jotka liittyvät motoriikkaan ja liikuntaan vahvistuvat. Koulussa lapsi kohtaa uusia haasteita hienomotoristen taitojen osalta. Näitä hienomotorisia taitoja tarvitaan esim. kynän ja tietokoneen käytössä. Keskilapsuuden aikana myös sekä koordinaatio että tasapainotaidot paranevat ja liikkeet kehittyvät niiden muotojen monipuolistuessa. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että yhä vauhdikkaammat ja taitoa vaativammat leikit luonnistuvat paremmin. Leikkien toistaminen ja sen yhteydessä tapahtuva motorinen toiminta vahvistaa hermoyhteyksien toimintaa, joka on lapsen kehittyvien taitojen pohjana. Motoristisissa taidoissa on eroja jonkin verran tyttöjen ja poikien välillä. Poikien vahvuutena on lihasvoima, kun taas tytöillä hienomotoriset taidot ovat paremmin kehittyneet. (Nurmi ym. 2015, 82-83.)

Leikkiminen, kädentaidot ja muut mahdolliset toiminnat auttavat lapsen motorististen taitojen kehittämisessä. Siksi onkin tärkeää toimintaa suunnitellessa ottaa huomioon, että se sisältää aina jotain sellaista elementtiä, jolla voidaan harjaannuttaa lapsen motoristisia taitoja ja näin tukea lapsen fyysistä kehitystä kohti aikuisuutta. Pitää muistaa tyttöjen ja poikien välillä vallitsevat erot motoristisissa taidoissa ja varmistaa, että kummallekin osapuolelle löytyy sekä haastavaa että välillä myös helpompaa toimintaa.

Aivojen varhaislapsuudessa alkanut kasvu, jatkuu vielä keskilapsuudessa. Kuitenkaan keskilapsuudessa ei tapahdu yhtä selkeitä rakenteellisia muutoksia kuin varhaisessa lapsuudessa. Aivojen toiminnallinen muutos on yhteydessä kuitenkin ajattelun kehitykseen. Se ilmenee siten, että lasten ajattelun esioperationaalinen vaihe korvautuu konkreettisten operaatioiden vaiheella. (Nurmi ym. 2015, 80, 82.)

Fyysisistä ominaisuuksista kertominen työntekijän yhteydessä ja niistä olennaisempien ominaisuuksien nostaminen esiin auttaa minua suunnittelemaan toimintaan liittyviä elementtejä, jotka voivat olla esim. liikuntaa tai muuta motorisia taitoja vaativia. Fyysisistä puolta ei pidä jättää

huomiotta, koska ihminen on kokonaisuus. Pituuskasvu vaikuttaa olennaisesti ihmisen motoriikkaan, ja siksi se vaikuttaakin esim. liikunnallisissa leikeissä. Aivojen kasvussa ei tapahdu rakenteellisesti radikaalia muutosta, mutta suurin kehitysaskel on lapsen ajattelun tasossa. Aivoilla on luonnollisesti suora yhteys ajatteluun. Vaikka lapsen ajattelu kehittyykin nopeasti, se ei kuitenkaan keskimäärin ole samalla tasolla kuin keskiverto nuoren tai aikuisen ajattelu. Tämä tulee esille mm. erilaisissa ongelmanratkaisutilanteissa, kuten tietovisoissa yms.

4.2 Psyykkinen kehitys

Lapsen ajattelu kehittyy monella tapaa keskilapsuuden ajanjakson aikana. Tämän kehitysvaiheen ajattelun vaihetta Jean Piaget [1953] luonnehtii konkreettisten operaatioiden vaiheeksi. Lapset kykenevät ajattelemaan sisäisten mielessä olevien edustusten kautta ja huomaamaan useat piirteet, jotka yhdistyvät samaan tilanteeseen. Ymmärrys lisääntyy lukumäärän pysyvyyden ymmärtämisessä, kolmiulotteisen maailman ja erilaisten symbolien sekä mallien hahmottamisessa mutta myös erilaisten luokitusten tekeminen kehittyy. Lisäksi erilaisten vaihtoehtojen pohtiminen on mahdollista konkreettisten operaatioiden vaiheessa. (Nurmi ym. 2015, 89-90; Nurmiranta, Leppämäki & Horppu 2014, 35.)

Vaikka lapsen ajattelun kehitys ei ole vielä aikuisen tasolla, ajattelussa tapahtuu silti jo monia merkittäviä asioita, joiden ansiosta lapsen opettaminen, ohjeistaminen sekä ohjaaminen on helpompaa. Myös muististrategiat kehittyvät näkyvästi keskilapsuuden aikana. Tämä tarkoittaa sitä, että tietynlaisten toimintamallien käyttö yleistyy lapsilla tietoisella tavalla esimerkiksi muistettavan asian toistamisella mielessä. (Nurmi ym. 2015, 93.)

Lapsen opettamisessa täytyy ottaa huomioon se, että pitää tuoda esille konkreettisia kiinnekohtia, jotka liittyvät lapsen aikaisempiin kokemuksiin. Myös kokeilua ja toiminnallisuutta, joka liittyy lapsen omaan aktiivisuuteen, on hyvä olla. Abstraktit käsitteet eivät vielä tuossa

iässä ole lapsille ymmärrettäviä. (Nurmi ym. 2015, 95.) Tämän vuoksi esimerkiksi hartaushetkissä on hyvä olla konkreettisia elementtejä, jotta lapset voisivat ymmärtää paremmin, mistä on kyse. Siksi pyrin hyödyntämään konkreettisia kiinnekohtia mahdollisimman paljon.

Myös toisen ihmisen roolin ottaminen ja perspektiivin vaihtaminen ovat yksi mainitsemisen arvoinen asia lapsen uusista ajattelutaidoista. Tällaista ajattelun kehityksen vaihetta kutsutaan tasoksi kaksi eli vastavuoroiseksi tai itsereflektiiviseksi tasoksi. Tämä tarkoittaa sitä, että egosentrisyys eli toisen ihmisen näkökannan ymmärtämisen vaikeus vähenee ja siitä niin sanotusti vapaudutaan. Selman ja Byrnen [1974] mukaan tämä tapahtuu vaiheittain keskilapsuuden aikana. Tämä alkaa kouluiän alussa siitä, että aluksi lapsi ymmärtää vain sen, että toinen henkilö voi tulkita eri tavalla saman sosiaalisen tilanteen kuin hän itse. Kuitenkaan lapsi ei vielä osaa arvioida toisten tarkoituksia, tunteita tai toimintaa asettamalla itseään toisten asemaan. Vasta loppuvaiheessa keskilapsuutta lapset pystyvät ottamaan kolmannen osapuolen näkökulman ja osaavat katsoa tilannetta heidän kannaltaan vuorovaikutuksen aikana. (Nurmi ym. 2015, 90-91; Lehtovirta & Peltola 2012, 96.) Lasten vuorovaikutuksen taso siis kasvaa pikkuhiljaa, koska he kykenevät ottamaan muitakin ihmisiä huomioon ja minäkeskeisyys vähenee.

4.3 Sosiaalinen kehitys

Tunteet ovat tärkeässä asemassa osana ihmisten välistä vuorovaikutusta. Tunteet myös suuntaavat yksilön huomiota ja toimivat sopeuttajina muutoksiin, jotka tapahtuvat ulkoisessa ympäristössä. Ne ovat elämää rikastavia. Tunteet myös saavat ihmisyhteisöt kuten oman luokan pysymään koossa. Varhaisnuoret ymmärtävät toisten ihmisten tunteita jo varsin hyvin. Ymmärrys ulottuu myös siihen, että samasta kokemuksesta voi syntyä erilaisia tunteita kuten esim. pelkoa ja suuttumusta riippuen tapahtuneen näkökulmasta. Tunneilmaisuus lapsilla kehittyy muuta kehitystä myötäillen asteittain. Tunteiden säätelyssä on yksilöiden välillä eroja ja

ne ilmenevät siinä, millä tavalla yksilöt yrittävät ratkaista ristiriitoja. (Nurmi ym. 2015, 115-118.)

Kavereiden merkitys korostuu varhaisnuorten iässä, jolloin aletaan kaivata oman ikäistä, varsinkin samaa sukupuolta olevaa seuraa. Kavereilta opitaan käyttäytymisen mallia sekä tietoihin, sosiaalisiin taitoihin, fyysisiin suoriin, kielelliseen kehitykseen ja itsenäisyyteen liittyviä toiminnallisia taitoja. Kaveriporukassa oleminen opettaa myös moraalisia sääntöjä. Lapset tarvitsevat myös ystävyysuhteita, jotka ovat henkilökohtaisempia kuin kaverisuhteet. Ystävyysuhteista lapsi oppii sekä herkkyyttä että luottamusta toista kohtaan. (Nurmi ym. 2015, 122.)

Lapsen on hyvä saada saavutuksistaan tunnustusta ja kokea oma panoksensa tärkeäksi. Hän tarvitsee myös paikan, jossa hänen läsnäolonsa huomataan ja suhteet ystäviin muodostuvat. Yhteisö voi olla parhaimmillaan tällainen paikka, jossa nämä asiat toteutuvat. Lapsen perusturvallisuus vahvistuu joukkoon kuulumisen tunteesta. Siksi ystävyysuhteiden muodostaminen ja kokemus hyväksytyksi tulemisesta ovat yksi merkittävimpiä kehitystehtäviä lapsuuden aikana. Oli sitten kyseessä ryhmän tai läheisten ystävien hyväksyntä niin kummatkin ovat suojaavia tekijöitä, jotka vaikuttavat lapsen myöhempään kehityksen kulkuun positiivisesti. Nämä niin sanotut vertaissuhteet ja niissä tapahtuva kanssakäyminen ovat haastavampia kuin lapsen vuorovaikutus esim. vanhempiansa tai sisarustensa kesken. Kiintymys kavereiden välille pitää saada syntymään, kun taas esimerkiksi vanhempien kiintymystä lapsen ei tarvitse yrittää millään tavoin ansaita. (Ritokoski 2010, 59-60.)

Kaverisuhteiden merkityksellisyyden vuoksi onkin tärkeää pyrkiä luomaan varhaisnuorille mieluista tekemistä, joka tarjoaa mahdollisuuden viettää aikaa oman ikäisten kavereidensa kanssa ja mahdollisesti saada myös uusia kavereita. Uutta toimintaa suunniteltaessa oli siis hyvä ottaa huomioon se, että tekeminen olisi sellaista, missä lapset saivat olla vuorovaikutuksessa toistensa kanssa. Yhtenä ryhmänä yhdessä asioiden tekeminen on siis suositeltavampaa

kuin yksin erossa muista tekeminen. Kerhot, jotka kokoontuvat säännöllisesti, toimivatkin hyvin sosiaalisuuden vahvistajana, sillä siellä lapset saavat osallistua toimintaan, jonka he itse kokevat mielenkiintoisena ja voivat samalla olla osana tuttua ja turvallista saman ikäisten ryhmää (Takamaa ym. 2012, 26.)

Vapaa-ajan vietto ja kuinka se toteutuu voi parhaimmillaan olla perusvoimavara ja vahvistava osa lapsen kehitystä. Toiminnalliset ja sosiaaliset taidot voivat kehittyä, mikä taas vahvistaa tunnetta pystyvyydestä. Tämän lisäksi myös normien omaksumisen, sosiaalisten suhteiden ja keskinäisen luottamuksen kautta voi saada aikaan sosiaalisen pääoman kasvua. Jos lapsi elää kodissa, jossa on ongelmia tai muuten on vaarassa syrjäytyä, voi vapaa-ajan vietto olla merkittävä tekijä lapsen elämässä. Suuntautumista epäsosiaaliseen toimintaan, yksinäisyyttä sekä syrjäytymistä voidaan pyrkiä estämään oikeanlaisella vapaa-ajan toiminnalla. Vapaa-ajan vietto voi olla myös yksi riski lapsen kehitykselle, jos se ei ole laadukasta. Hyvä ja laadukas vapaa-ajan toiminta on piirteiltään turvallista, myönteisiä ihmissuhteita tarjoavaa ja rakenteeltaan sopivaa. Toiminnan tulee kannustaa erilaisten taitojen kehittämiseen, luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yhteisiä sosiaalisia käytäntöjä. (Nurmi ym. 2015, 125.) Mielestäni juuri tällaisen uuden toiminnan suunnittelussa on oikein hyvä mahdollisuus kerrata, mitkä ovat laadullisen vapaa-ajan piirteitä ja pyrkiä niitä kohti.

Harrastukset ovat lapsille monesti yksi tapa viettää vapaa-aikaa mieluisella tavalla. Harrastamisessa on monta hyvää puolta. Yksinkertaisesti sanottuna asiat, joita harrastaminen tukee ovat itsetunto, minäkuva, itsenäisyys sekä sosiaalisuus. Näiden lisäksi lapsen tiedot sekä taidot kehittyvät harrastuksen myötä ja harrastaminen antaa koulunkäynnille hyvää vastapainoa rentouttaen ja luoden samalla myös iloa. Harrastamisessa kuitenkin piilee se vaara, että siitä tulee liian vakavaa ja tavoitesuuntautunutta. Siksi onkin tärkeää muistaa, että harrastuksessa tulisi olla mukana leikkimielisyyttä. Se ei saa olla lapselle pakollista suorittamista vaan vapaaehtoista toimintaa, jota pidetään yllä harrastamisen ilosta. Harrastusten määrä on myös osattava pitää kohtuudessa, ettei ajauduta suorituskeskeiseen harrastamiseen. Lasten näkökulmaa

harrastuksen mielekkyydestä on tärkeää muistaa kysyä heiltä itseltään. Lähtökohta on kuitenkin se, että lapsella itsellään pitää olla into harrastaa. (Kukkasniemi & Kukkasniemi 2010, 163-167.) Lasten harrastuksista kysyminen kyselyssäni oli tarpeellista, jotta sain selville, kuinka monella lapsella on harrastus. Samalla sain tietää mitkä asiat kiinnostavat lapsia.

Ympäristö vaikuttaa lapsen sosiaaliseen kehitykseen paljon. Tämän vuoksi koulu, harrastukset ja kaveripiirit näiden sisällä ovat lapsen sosiaalisen kehityksen kannalta hyvin tärkeitä. (Dunderfelt 2011, 237.) Seurakunnan toiminta on myös yksi paikka, mistä lapsi voi löytää vapaa-ajalleen sisältöä. On tärkeää ottaa huomioon laadukkaan vapaa-ajan piirteet, kun uudenlaista toimintaa suunnitellaan. Vaikka lapsi itse tuleekin vain pitämään hauskaa toimintaan mukaan tullessaan, aikuisten täytyy muistaa, että lapsen vapaa-ajan vietto voi vaikuttaa merkittävästi lapsen kehityksen kulkuun.

4.4 Uskonnollinen kehitys

Uskonnollinen kehitys on vahvasti yhteydessä lapsen psyykkiseen kehitykseen. Psyykkisinä kehitystekijöinä voidaan pitää ajattelun kehitystä, johon liittyvät merkittävästi sekä kognitiivinen eli tiedollinen kehitys että kielellinen kehitys. Näiden lisäksi myös emotionaalisen eli tunne-elämän kehitystä voidaan pitää psyykkisenä kehitystekijänä, joka mahdollistaa uskonnollisen kehityksen. Ulkoisten tekijöiden kuten kodin, kavereiden ja median on myös katsottu vaikuttavan lapsen uskonelämän kehittymiseen. Psyykkisen kehityksen vaiheiden tuntemus antaa siis lasten kanssa työskentelevälle pohjan, jonka kautta työntekijän on helpompi ymmärtää lasten hengellisyyttä ja myös tukea sen kasvua. (Kinnunen 2011, 21.)

Uskonnollisessa kehityksessä tarkastellaan iän myötä tapahtuvia muutoksia, joita tapahtuu uskon alueella. Eri ikäkausina tapahtuu muutoksia siinä, miten ihminen kokee Jumalan ja mitä hän ajattelee Jumalasta. Myös kristillisen uskon eri kohdat, jotka puhuttelevat ihmistä vaihtelevat iän mukaan. Näitä muutoksia ei tule pitää vahingollisina ja sen takia ehkäistä niitä, vaan

ne ovat luonnollinen ja väistämätön osa ihmisen kehitystä. Uskonnollisen kehityksen tunteminen on tärkeää, sillä se auttaa uskonnollisten kasvatustilanteiden suunnittelussa. Näin pystymme mukautumaan kasvatettavan kehitykseen ja sen vaatimiin edellytyksiin sekä myös ymmärtämään sitä. Kouluikäisten parissa työskentely eroaa esimerkiksi rippikouluikäisten parissa tehtävästä työskentelystä, ja sen takia iän tuomista eroista on hyvä tietää. (Pruuki 2010, 222-223.)

On tärkeää yrittää löytää varhaisnuoria puhuttelevia kohtia kristinuskon sisällöistä hartaushetkiin, jotta lapset kokisivat hartaushetkienkin olevan mielenkiintoisia muun tapahtuvan toiminnan lisäksi. Koska eroja löytyy ikäkausien väliltä, uskonnollisen kehityksen tuntemista ei sovi väheksyä myöskään tässä opinnäytetyössäni, jossa suunnittelin ja toteutin seurakunnan järjestämää toimintaa 3.-6.-luokkalaisille.

Jean Piagetin [1953] luoma kognitiivisen kehityksen teoria auttaa ymmärtämään millä tavoin lapsi pystyy ymmärtämään uskonnollisia käsitteitä ja uskonnollisten kysymysten problematisointia. Konkreettisten operaatioiden vaihe tapahtuu 7-12-vuotiailla. Tässä vaiheessa lapsi kykenee loogiseen ajatteluun ja pysyvyyden käsite selkiintyy. Looginen ajattelu tosin ulottuu siihen, että kyseessä on oltava konkreettinen tapahtuma tai kohde. Välimatkojen ymmärtäminen sekä ajantaju paranevat. Kellosta ajan seuraaminen onnistuu, ja menneisyyden, nykyhetken ja tulevaisuuden käsittäminen luonnistuu. Analogioidenkin ymmärtäminen onnistuu lapselta. Egosentrismi vähenee jonkin verran niin, että lapsi kykenee ainakin osittain asettumaan toisten ihmisten asemaan. (Pruuki 2010, 225; Nurmi ym. 2015, 89.)

Lapsi pystyy myös tekojen tarkoitusten näkökulmasta harkitsemaan eri asioita moraalisisessa ajattelussaan. Uskonnollisessa ajattelussa abstraktin ajattelun siirtyminen symboliselle tasolle tapahtuu todennäköisesti myöhemmin kuin muussa ajattelussa. Tästä esimerkkinä on Jean Pierre Deconchyn [1964] tekemä kokeilu, jossa hän pyysi 7-16-vuotiaita kertomaan vapaasti, mitä heille tulee mieleen sanasta Jumala. 7-11-vuotiaat lapset luettelivat Jumalan ominaisuuksia, jotka olivat lähinnä ihmisen kaltaisia kuten esimerkiksi: Jumala on kuningas tai Jumala on

vanha parrakas mies. 11-14-vuotiaiden ajattelussa taas tulivat esiin persoonallisemmat asiat kuin 7-11-vuotiaiden kanssa. Piirteet, joita Jumalaan liitettiin, olivat edelleen ihmisen kaltaisia piirteitä, mutta eri tavalla. Jumalaa kuvailtiin esim. hyväksi ja oikeudenmukaiseksi. Muutosta ajattelutavassa oli siis tapahtunut selkeästi käsitteellisempään suuntaan. (Pruuki 2010, 225-227.)

Uskonnollisen kehityksen monet eri tasot ovat siis huomattavissa jo varhaisnuorisotyön parissa. Uskontoon liittyvien asioiden ymmärtäminen ja hahmottaminen on varhaisnuorten ikäjakaumassa hyvin vaihtelevaa. Varsinkin, jos lapsi on viimeisiä vuosiaan varhaisnuorten toiminnoissa mukana, saattaa uskonnollisessa ajattelussa olla jo suurta eroa verrattuna aikaisempaan. Kuitenkin täytyy muistaa, että jokainen lapsi on yksilö, ja sen vuoksi uskonnollisen kehityksen tasot voivat vaihdella lapsen iästä riippumatta. Siksi en voinut aliarvioida esimerkiksi 3.-4.-luokkalaisia lapsia verrattuna 5.-6.-luokkalaisiin lapsiin. Voi esimerkiksi olla, että osa 3.-4.-luokkalaisista on paljon enemmän kehittyneempiä kuin 5.-6.-luokkalaiset. Toisaalta minun täytyi myös ottaa huomioon, että pidin uskonnolliset hetket tarpeeksi konkreettisina ja ymmärrettävinä kyseiselle ikäryhmälle, jotta kaikilla olisi mahdollisuus saada hartaushetkistä jotain irti.

James W. Fowler [1981], amerikkalainen uskontopsykologi, on kehittänyt teorian uskon kehityksestä. Teoriassa on kuusi vaihetta, jotka etenevät tietyssä järjestyksessä mutta joissa voidaan kokea edistyksiä ja taantumia, vaikka järjestys itsessään onkin muuttumaton. Tämä teoria on saanut osakseen paljon kritiikkiä, mutta sitä ollaan kiitelty sen kokonaisvaltaisuudesta, koska siinä on pyritty yhdistämään uskoon liittyvää ajattelua, toimintaa ja tunne-elämää. Fowler onkin jakanut uskon kehityksen vaiheet eriytymättömän, intuitiivis-projektiivisen, myyttis-kirjaimellisen, synteettis-sovinnaisen, yksilöllis-reflektiivisen, konjuktiivisen eli yhdistävän uskon vaiheeseen ja universaalien uskon vaiheeseen. Varhaisnuoret ovat yleensä ns. myyttis-kirjaimellisessa vaiheessa uskonsa kanssa. Tuossa vaiheessa lapsi kykenee käsittämään syy- ja seuraussuhteet, lineaariset merkitykset sekä kertomukset. Näin lapselle avautuvat paremmin erilaisten symbolien, kertomusten ja draamojen tulkinta tosin painottuen konkreettisuuteen ja

kirjaimellisuuteen. Maailmankuva ja Jumalakuva ovat hyvin mustavalkoisia ja näkökulma on se, että pahasta tulee rangaistus ja hyvästä palkinto. Syvempi kokemus sisäisestä maailmasta sekä omalta että toisten kohdalta ei ole vielä tässä vaiheessa avautunut, niin kuin ei vuorovai-
kutuksenkaan taso. (Pruuki 2010, 227-229.) Tuo tietynlainen mustavalkoisuus on hyvä pitää mielessä, kun lasten kanssa käy läpi kristinuskoon, Raamattuun ja Jumalaan liittyviä asioita.

Uskonnollisuudessa iän tuomien erojen lisäksi myös sukupuolella on eroja. Pojat ovat vähemmän uskonnollisempia kuin tytöt, mikä näyttäytyy sekä uskonnollissa käsityksissä että toiminnoissa. Tytöt kokevat uskonnollisuuden persoonallisena ja tunnevaltaisena asiana, kun taas pojat kokevat sen älyllisempänä, tietopitoisempana ja mietiskelevämpänä. Näitä eroja on tulkittu mm. biologian, perimän ja ympäristötekijöiden näkökulmasta käsin esimerkiksi naisten ja miesten erilaisen persoonallisen rakenteen tai tyttöjen uskontoon sosiaalistamisen kautta. (Pruuki 2010, 227.)

Sukupuolen väliset erot on hyvä tiedostaa, jotta ne voi onnistuneesti huomioida käytännössä erilaisissa uskontoon liittyvissä kasvatustilanteissa. Suomalaisissa tutkimuksissa on havaittu, että pojille, jotka aloittivat alakoulun, korostettavana asiana Jumalassa olivat mahtavuus sekä suuruus. Tyttöillä taas mahtavuutta ja suuruutta tärkeämpiä korostuksia Jumalassa olivat anteeksianto sekä turvallisuus. On olemassa monenlaisia tutkimuksia ja selityksiä sille, miksi uskonto on eri tavalla tärkeä tyttöjen kuin poikien elämässä. Yksi selitys olisi, että Jumala nähdään isähahmona ja koska lapsi kiintyy vastakkaiseen sukupuoleen enemmän, selittyisi tyttöjen vahvempi uskonnollisuus sillä. Toisaalta on tutkittu myös, että jumalakuvan muodostumisessa äitihahmo on merkityksellisempi kuin isähahmo. Jotkut tutkimukset ovat taas sitä mieltä, että se vanhempi, jonka lapsi kokee läheisemmäksi, luo piirteet, jotka lapsi liittää jumalakuvaansa. Kaiken ikäisiin lapsiin sekä nuoriin näyttäisi sopivan kuitenkin seuraava huomio. Jos lapsella on läheinen suhde vanhempiansa, tämä tarkoittaa myös todennäköisesti sitä, että kuva, joka lapselle muodostuu Jumalasta, on anteeksiantava, huolehtiva ja läheinen. (Räsänen 2008, 293-295.) Koska kehittämäni uusi toiminta on molemmille sukupuolille suunnattu, oli

mielestäni todella tärkeää ottaa huomioon opinnäytetyöni toiminnan suunnittelussa myös sukupuoli-erot uskonnollisuudessa.

5 KYSELY 5.-6.-LUOKKALAISILLE

Päätimme työelämäohjaajani Laura Juutilaisen kanssa, että teen kyselyn, jolla saisimme suuntaa antavaa tietoa siitä, minkälaisesta toiminnasta 5.-6. luokkalaiset tytöt ja pojat voisivat olla kiinnostuneita. Jotta kyselystä ei tulisi liian laaja ja työmäärä ei olisi liian suuri päätimme, että jokaisesta Ylöjärven kaupungin koulusta saisi vastata vain yksi 5.- luokka ja yksi 6.-luokka. Seuraavaksi käyn läpi, miten kysely muotoutui ja minkälaisia tuloksia kyselystäni sain sekä minkälaisia johtopäätöksiä tulosten pohjalta tein.

5.1 Kyselyn laatiminen 5.-6.-luokkalaisille

Kouluilta, joita oli kaiken kaikkiaan 11, tiedusteltiin, haluaisivatko he olla mukana tässä kyselyssä. Yhdeksän koulua suostui mukaan ja lopulta kouluille lähetettiin kysely sekä ohjeita siihen liittyen sähköpostitse. Käytin Webropol-ohjelmaa kyselyni tekemiseen. Kyselyni nimi oli: Uutta toimintaa seurakuntaan 5.-6. luokkalaisille. Päätin laatia kyselyni anonyymisti vastattavaksi. Kyselyni sisälsi 12 kysymystä ja se sisälsi sekä suljettuja vastausvaihtoehtoja että avoimia vastauskohtia (LIITE 1). Tarkoitukseni oli kartoittaa pääasiassa kolme asiaa, jotka olivat:

- 1) Mitä varhaisnuoret harrastavat tai haluavat tehdä vapaa-ajallaan.
- 2) Ovatko he olleet seurakunnan toiminnassa mukana ja jos ovat, minkälaisessa toiminnassa ja mitä he ovat siitä pitäneet.
- 3) Minkälaista uutta toimintaa he toivoisivat.

Kysyin harrastuksista ja vapaa-ajan vietosta lapsilta siksi, että pystyin sitäkin kautta pohtimaan minkälaista toimintaa he pitävät mielenkiintoisena sekä mistä he pitävät. Pelkästään uudesta toiminnasta olevat ns. suoraan esitetyt kysymykset eivät kerro kaikkea. Harrastuksista

ja vapaa-ajan vietosta kysyminen saattaa paljastaa jotain, mitä lapsi ei ole ymmärtänyt tai halunnut tuoda ilmi uudesta toiminnasta kysyttäessä. Samalla saatoinkin arvioida, ovatko harrastukset ja vapaa-ajan mieluinen vietto samassa linjassa sen kanssa, mitä lapset uudelta toiminnalta toivoisivat.

Kun olin lähettänyt kyselyni opettajille, yksi kyselyn vastaanottaneista opettajista lähestyi minua sähköpostilla. Hän kysyi, olinko saanut kyselyyni tutkimusluvan Ylöjärven kaupungin opetuspäälliköltä. En ollut tiennyt, että sellainen pitää olla, ja kun kysyin työelämäohjaajaltani asiasta, hän sanoi, ettei hänkään ollut tietoinen tällaisesta asiasta. Kukaan opettajistakaan, joiden kanssa hän oli tästä kyselystäni alustavasti puhunut ei ollut kertonut, että tällainen tutkimuslupa pitäisi olla. Luulen, että taustalla tässä oli puhdas oletamus siitä, että Ylöjärven seurakunta ilman muuta olisi ollut tietoinen kyseisestä luvasta. Ensimmäiseksi lähetin sähköpostia kaikille opettajille, jotka olivat luvanneet vastata kyselyyni ja kerroin, mitä oli tapahtunut pahoittelujen kera. Samalla kerroin, että hakisin tutkimuslupaa välittömästi. Seuraavaksi lähetin sähköpostia Ylöjärven kaupungin opetuspäällikölle tutkimusluvasta ja sain ohjeet tutkimuslupahakemuksen tekoon. Valmiin tutkimuslupahakemuksen (LIITE 2) lähetin lopulta sähköpostitse opetuspäällikölle.

Tähän yllättävään hakuprosessiin kului noin viikko, mutta lopulta sain tiedon siitä, että tutkimuslupa oli myönnetty (LIITE 3). Tutkimusluvasta opinnäytetyöni yhteydessä olen maalanut yli opetuspäällikön nimen, koska en ole kysynyt lupaa hänen nimensä näyttämiseen. Lähetin välittömästi sähköpostia tästä asiasta opettajille ja näin pienistä vastoinkäymisistä huolimatta sain kyselyni luvallisesti jakoon. Kyselyni piti siis alkuperäisen suunnitelman mukaan olla vastattavana 6.11.-1.12.2017 välisenä aikana, mutta tutkimusluvan hankkimisesta aiheutuneen viivästymisen vuoksi kyselyn vastaamisaika oli 17.11.-8.12.2017. Jouduin poistamaan Takamaan koulun 5.-luokan antamat vastaukset kyselystä, koska he olivat ehtineet vastata siihen ennen tutkimuslupaa. Minun piti siis ”luopua” 20 oppilaan vastauksista, sillä uudestaan tämä luokka ei kyselyäni tehnyt.

5.2 Kyselyn vastausten analysointi

Yhdeksästä mukaan lupautuneesta koulusta vain viisi koulua kävi vastaamassa kyselyyni. Vastaajia kertyi kyselyyni 88, joista 56 oli tyttöjä ja 32 oli poikia eli tyttöjä oli noin puolet enemmän kuin poikia. 38 vastaajista oli 5. luokkalaisia (22 tyttöä, 16 poikaa) ja 50 vastaajista oli 6. luokkalaisia (34 tyttöä, 16 poikaa). Vain Siivikkalan koulun ja Viljakkalan Yhtenäiskoulun, Karhen toimipisteen molemmat luokat (sekä 5.- että 6.-luokka) olivat vastanneet kyselyyni. Näin ollen kolmesta koulusta kyselyyni olivat vastanneet vain joko 5.- tai 6.-luokka molempien luokkien sijaan. Seuraavaksi nostan esille joitakin kyselyssä esille nousseita ja tarpeelliseksi kokemiani seikkoja.

Seurakunnan toimintaan osallistuneista oli selkeästi enemmän tyttöjä, ja ero osallistuneiden ja ei osallistuneiden kesken oli suurempi kuin pojilla (TAULUKKO 1). Poikien osallistumisessa jakaantuivat luvut melkein tasan. Kokonaislukumäärältään enemmistö eli 59 vastaajaa oli osallistunut oman ikäisilleen järjestettyyn toimintaan seurakunnassa, kun taas 29 ei ollut osallistunut seurakunnan heille järjestämään toimintaan.

TAULUKKO 1. Tyttöjen ja poikien osallistuminen seurakunnan koululaisille järjestettyyn toimintaan

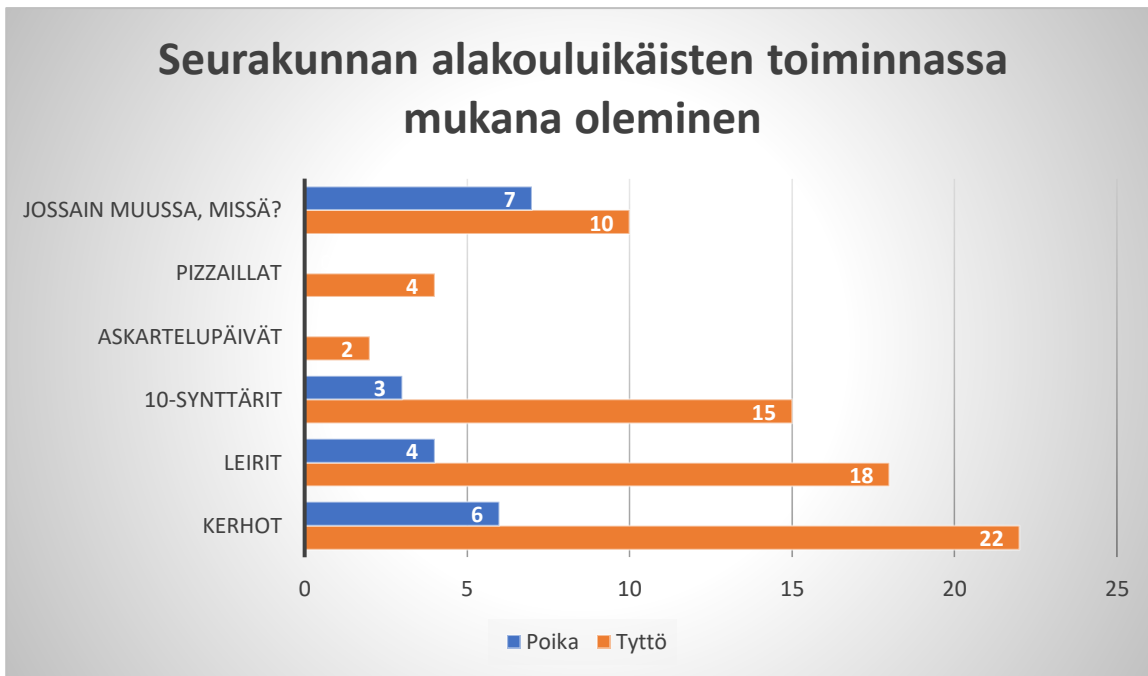
	Tyttö (N=56)	Poika (N=32)
Kyllä	42	17
En	14	15

Omia harrastuksia ja mieluisia vapaa-ajanviettotapoja koskevaan kysymykseen vastasi 84 vastaajaa, joten neljä vastaajaa ohitti kysymyksen (LIITE 4). Enemmistöllä vastaajista oli jokin liikunnallinen harrastus. Vain reilu kymmenen vastaajaa kertoi harrastavansa tai tekevänsä vapaa-ajallaan jotain muuta kuin jonkinlaista liikuntaa. Yleisin harrastusmuoto suomalaisilla

lapsilla onkin liikunta. Noin 75% lapsista mainitseekin sen harrastuksenaan. (Kinnunen 2001, 164.)

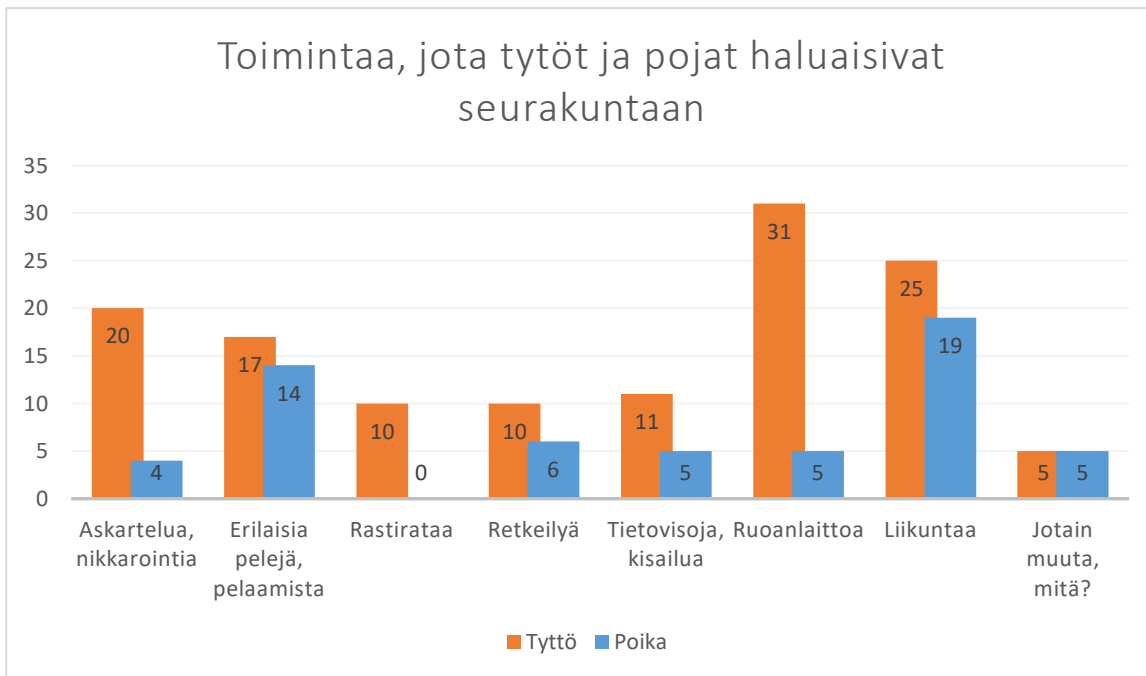
Kerhotoiminta ja leiritoiminta nousivat esiin, kun kysyttiin tarkemmin, missä seurakunnan järjestämässä toiminnassa on ollut mukana (KUVIO 1). Tämä ei ollut sinänsä mikään yllättävä tulos mielestäni, koska varhaisnuorisotyössä yleisintä on kerho- ja leiritoiminta. Yllättävää oli mielestäni se, että myös muussa toiminnassa mukana oleminen sai kannatusta. Erityisesti ilta-päiväkerho mainittiin toistuvasti. Myös Donkkis eli kansanlähetyksen ylläpitämä Suomen laajuinen kristillisen juniorityön konsepti, johon voi kuulua kerhoja, leiriä, retkiä ja toimintailtoja oli mainittu joitakin kertoja (Näkymme 2018). Tosin kolme vastaajaa sanoi, ettei ole ollut missään mukana, joten kyselyni ei ollut siis toiminut oikealla tavalla. Jos vastaaja vastasi "ei" kyselyn olisi pitänyt ohittaa kysymykset joihin vastaaja ei voi sanoa muuta kuin ei. (LIITE 4).

Askarteluillat ja pizzaillat olivat vähiten suosittuja osallistumisen muotoja tyttöjen keskuudessa, ja vastanneista pojista ei kukaan ollut osallistunut kyseisiin iltoihin. Kaiken kaikkiaan tytöt olivat tulosten mukaan aktiivisemmin ja laajemmin mukana seurakunnan toiminnassa kuin pojat. Tämä ei ole mitenkään yllättävä tulos, koska tyttöjen ja poikien usko alkaa saada jo 9-10 ikävuosien aikana selkeitä eroja. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, kuinka aktiivisesti tytöt osallistuvat seurakunnan tarjoamaan toimintaan esim. kerhoihin. (Kinnunen 2011, 33-34.)

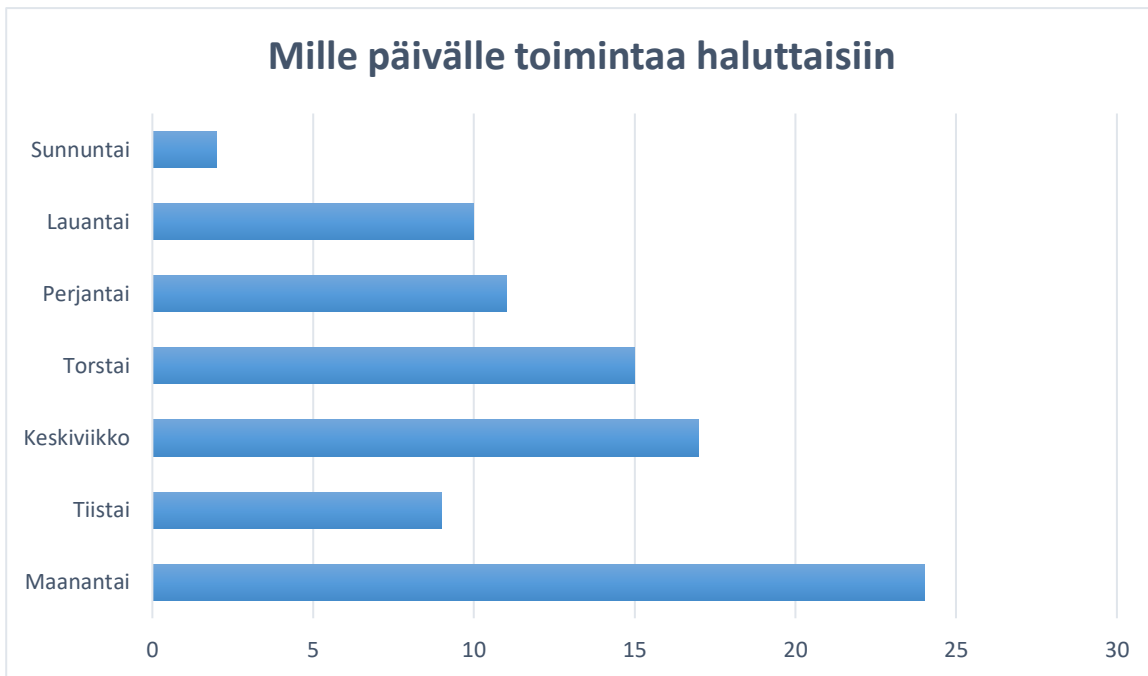
KUVIO 1. Seurakunnan alakouluikäisten toiminnassa mukana oleminen

Kysyttäessä minkälaista toimintaa varhaisnuori haluaisi seurakunnan oman ikäisilleen järjestettävän huomasi mielenkiintoisen asian. Koska kysymys oli monivalintakysymys, vastaajilla oli mahdollisuus valita niin monta vastausta kuin itse halusi. Tyttöjen vastauksia oli luonnollisesti enemmän, koska tyttöjä oli enemmän kuin poikia. Tytöillä oli silti suhteessa enemmän valittuja vastauksia kuin pojilla, vaikka ei poikienkaan vastauksien määrä ollut kovin kaukana tytöistä. Tytöt, joita oli 56 valitsivat yhteensä 129 kohtaa toiminnoista joita halusivat. Pojat taas, joita oli 32 valitsivat yhteensä 58 kohtaa toimintavaihtoehtoista. (KUVIO 2.) Liikunta oli suosituin toive toiminnalta. Toiseksi suosituin oli ruoanlaitto ja kolmanneksi suosituin oli erilaiset pelit, pelaaminen. Oli mielenkiintoista huomata, miten suuri suosio liikunnalla oikein oli molempien sukupuolien osalta. Tämä on mielestäni hyvinkin positiivinen asia, sillä liikunta on kuitenkin yksi osa lapsen terveellistä kasvua. Ruoanlaitto oli selkeä suosikki tyttöjen keskuudessa, mutta pojista vain viisi toivoi toiminnan olevan ruoanlaittoa. Erilaiset pelit ja pelaaminen voidaan käsittää niin monella tavalla, sillä toiset ajattelevat lautapelejä ja toiset taas konsolipelejä.

KUVIO 2. Toimintaa, jota tytöt ja pojat haluaisivat seurakuntaan

Toimintaa toivottiin eniten järjestettäväksi alkuviikosta ja selkeästi eniten juuri maanantaina. Keskiviikko ja torstai seurasivat suosiossa perässä. Mieluisimmat päivät toiminnan järjestämiseksi olivat selkeästi alkuviikosta. Viikonloppua kohden suosio laski tasaisesti päivien osalta ja sunnuntaille toimintaa olisi toivonut vain kaksi vastaajista, mikä oli pienin tulos. Poikkeuksena oli se, että tiistai oli toiseksi vähiten toivottu päivä toiminnan järjestämiselle. (KUVIO 3.) Tästä voisikin päätellä, että viikonloppuna, kun lapsilla on vapaa-aikaa he haluavat käyttää sen mieluummin esimerkiksi kavereiden tai perheen kanssa olemiseen.

KUVIO 3. Mille päivälle toimintaa haluttaisiin

Kyselyni onnistui mielestäni yllättävän hyvin siinä mielessä, että sain 5.-ja 6.-luokkalaisilta mielenkiintoisia vastauksia kysymyksiini. En oletanut niin perusteellista vastaamista kuin mitä sain, koska ajattelin lasten vain nopeasti klikkailevan kyselyni valmiiksi. Kyselyn vastaukset auttoivat hahmottamaan, minkälaiseen toimintaan kannattaisi keskittyä. Harmillista oli ainoastaan se, että liikunnallisen toiminnan järjestämisen kokeilu jäi heti alkuunsa pois laskuista, koska seurakunnalla ei ole tarvittavia tiloja siihen.

6 UUDEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Kyselyni teettämisen ja siihen saatujen vastausten analysoimisen jälkeen oli aika alkaa pohtia, minkälaista toimintaa näiden kyselystä saaneiden tietojen pohjalta voisi rakentaa. Laura Juutilaisella oli jo ennen kyselyn teettämistä ajatus siitä, että uusi toiminta voisi olla noin 2-3 kertaa kevätkauden aikana, noin kuukauden välein järjestettävää iltaan painottuvaa toimintaa, jonka aikana tehtäisiin paljon kaikenlaista. Hankkeistajani toiveet antoivat pohjan illoille ja illat täydentyivät kyselystä saatujen vastausten kautta.

6.1 Toimintailtojen suunnittelu

Ensiksi piti keksiä jokin hyvä nimi näille uusille toimintailloille. Joulukuussa pohdin erilaisia nimiehdotuksia, joiden joukosta lopulta valikoituikin lopullinen nimi. Koska kyselyssä enemmistö oli sitä mieltä, että maanantai olisi hyvä päivä uudelle toiminnalle, yksi nimiehdotukseni oli Maanantaimiitti. Siksi tästä nimestä tulikin sitten lopulta virallinen nimi uudelle varhaisnuorten iltatoiminnalle.

Koska kävin aika harvoin Ylöjärvellä opiskelujeni takia, sovimme Kirkon kasvatuksen päivillä tammikuussa Jyväskylässä nähdessämme, että voisimme kasvotusten istua alas ja keskustella Maanantaimiittiin liittyvistä asioista. Näin kävi ja saimme keskusteltua siitä, mitä seuraavaksi täytyisi tehdä ja sain Laura Juutilaiselta toiveita illan suhteen. Lauran mielestä minun roolini oli toimia toimintamuodon ns. pääsuunnittelijana eikä minun tarvitse vastata yksin iltojen toteutuksesta. Tämä oli hyvä, sillä varsinkin jos kyseistä toimintaa jatkettaisiin tämän opinnäytetyön valmistumisen jälkeen, ei sitä pystyisi yksin toteuttamaan, jos kävijöitä tulisi paljon. Tämän takia muun muassa tarvikkeiden hankinta iltoihin oli Juutilaisen Lauran vastuulla.

Juutilaisen antamien toiveiden ja kyselystä ilmenevien asioiden pohjalta laadin ensimmäisen Maanantaimiitti-kerran alustavan ohjelman, jonka annoin Juutilaiselle niin, että hän pystyi välittämään sen eteenpäin muille Maanantaimiittiin ajatelluille ohjaajille. Pienten hienosäätöjen jälkeen ohjelma aikatauluineen ja siinä tapahtuvine toimintoineen varmistui. Jokainen ilta olisi rungoltaan suurin piirtein samanlainen vaihtuvien teemojen. Illan aluksi olisi alkuhartaus, jonka jälkeen leikittäisiin leikkejä, joista osa olisi tutustumiseen liittyviä. Tämän jälkeen alkaisi illan päätoiminta. Ruuanlaitto ja syöminen olisivat seuraavaksi, jonka jälkeen olisi hartaushetki. Lopuksi olisivat -arvonta, palaute illasta (opinnäytetyöni takia) ja sisaruspiiri.

Laura Juutilainen suunnitteli mainoksen, johon minä etsin sopivan huomiota herättävän kuvan taustalle. Tämä mainoksen Juutilainen toimitti koulupäivystyksen yhteydessä osalle kouluista samalla mainostaen henkilökohtaisesti Maanantaimiittiä. Myöhemmin mainosta muutettiin mm. fontin vaihtamisella paksumpaan ja kohderyhmäksi vaihdettiin 3.-6.-luokkalaisten (LIITE 5). Henkilökohtaisesti Juutilainen siis mainosti iltoja Metsäkylän, Yhtenäiskoulun ja Veittijärven kouluilla. Lopuille kouluille lähetettiin mainos kiinnitettäväksi ilmoitustauluille. Myös Instagramia hyödynnettiin mainonnassa. Toimintaa mainostettiin ennen kaikkea rentona ajanviettona, jossa on tarjolla iltapalaa, kilpailuja, lauluja, kädentaitoja, toimintaa ja hiltentymistä. Mainoksessa oli myös mainittu, että ilta on ilmainen. Illan kestoksi päätettiin kaksi tuntia klo 17-19 välillä. Päätimme, että jokaiseen Maanantaimiittiin pitäisi ilmoittautua viikkoa ennen sähköisesti Internetissä olevan lomakkeen kautta. Ilmoittautumista pyydettiin siksi, että tiedettäisiin, tuleeko toimintaan yhtään osallistujia, jotta mahdollisia tarvikkeita tms. ei hankittaisi turhaan. Jos osallistujamäärä taas olisi todella suuri niin tällöin iltoihin osattaisiin myös varautua, niin etteivät tarvikkeet loppuisi kesken.

Ensimmäistä kertaa varten minun piti suunnitella, minkälaisia askarteluja iltaan sisällytettäisiin. Kävin monenlaisia vaihtoehtoja läpi ja lopulta päätin, että illan aikana askarreltaisiin kolme erilaista asiaa: slime, ninja fidget spinner ja pupukirjanmerkki (LIITE 7), jotka kaikki löytyivät englanninkielisillä ohjeilla internetistä (pääosin Pinterestistä) ja joista slimen ohjetta

sovellettiin hieman. Illassa siis hienomotoristen taitojen harjoittaminen oli pääosassa. Alkuhartauden halusin kertovan ihmisen luomisesta ja ainutlaatuisuudesta. Annoin Juutilaiselle tehtäväksi suunnitella toisen hartaushetken luomisen teemaan. Illan kulku rakentui lopulta toimivaan järjestykseen (LIITE 6).

Illan kulku myös seuraavaa kertaa varten saatiin suunniteltua hyvin (LIITE 8). Toiseen Maanantaimiitti iltaan ajattelimme kisailujen ja visailun olevan hyvä teema. Hartaushetkestä minulle syntyi aika nopeasti ajatus Daavidin ja Goljatin kertomuksen esittämisestä. Tarkoitukseni olisi viestittää lapsille kertomuksen kautta, että kun luottaa Jumalaan, voi pystyä ihmeellisiin asioihin. Samalla tietysti tarkoitus oli myös korostaa, että vaikeuksien kokeminen elämässä voi kasvattaa ja vahvistaa, eikä aina voi voittaa. Ei siis tarkoita, etteikö Jumala olisi meidän kanssamme ja puolellamme, vaikka kohtaamme vaikeuksia. Alkuhartaus taas kertoisi Jumalan johdatuksesta konkreettisoiden tätä lapsille ymmärrettäväksi.

Kilpailuja pyrin keksimään mahdollisimman monelta eri taidon alueelta, niin etteivät kaikki kilpailut olisi esimerkiksi heittämiseen liittyviä, koska jokaisella lapsella on omat vahvuutensa motoriikan suhteen. Lisäksi yksilökilpailun sijasta halusin suosia joukkuekilpailuja, joten päätinkin, että kaikki kilpailut olivat yhdessä joukkueena selvitettäviä. Syynä oli se, että lasten on todettu pitävän todella paljon erilaisista joukkuepeleistä. Joukkuepelien avulla lasten on myös helpompi käsitellä häviöstä seuraavia pettymyksen tunteita ja vastaavasti on mukavampi iloita onnistumisista ryhmän kesken. Tarkoituksena oli myös kannustaa lapsia iloitsemaan yhdessä tekemisestä voittamisen sijaan. Tämän lisäksi oli tärkeää, että jokainen lapsi otettaisiin mukaan eikä suljettaisi ryhmän ulkopuolelle. Pyrin pitämään kilpailujen luonteen leikkimielisenä, koska liiallisen kilpailun korostaminen saattaa johtaa siihen, että kilpailussa hävinnyt lapsi voi kokea itsensä alempiarvoiseksi. (Kinnunen 2001, 164.)

Erik H. Erikson [1962] on kehittänyt psykososiaalisen kehityksen teorian, jossa olennaisesti käsittelemääni ikäkauteen kuuluu ahkeruus-alemmuus vaihe. Jos lapsi kokee olevansa tässä ikävaiheessa ahkera, se muokkaa lapsen pystyvyyden tunnetta positiivisella tavalla. Lapsi siis

uskoo onnistuvansa asioissa, joita tekee. Päinvastaisessa tilanteessa, jossa lapsi kokee alemmuuden tunnetta, lapsi ei luota omiin kykyihinsä. Tämä voi aiheuttaakin lapsen minäkuvan rakentumista negatiiviseen suuntaan. Tämä voi taas olla osatekijä sille, miksi lapsi voi myöhemmällä iällä kärsiä esim. käytöshäiriöistä ja mielenterveyden ongelmista. (Nurmi ym. 2015, 78.) Tarkoitukseni olikin tulevassa toiminnassani ottaa huomioon erityisesti se, että jokainen lapsi on yksilö, joka kehittyy omaa tahtia psyykkisesti, fyysisesti, sosiaalisesti ja hengellisesti. Tämä on luonutkin oman haasteensa toiminnan suunnitteluun, jotta toiminta olisi sellaista, että jokainen lapsista kokisi onnistumisen kokemuksia ja voisi tuntea itsensä arvokkaaksi.

Esimerkiksi ryhmäliikunnassa lapset harjoittelevat sosiaalisia taitoja ollessaan vuorovaikutuksessa ryhmän jäsenten kanssa (Kinnunen 2001, 164). Tästä voisinkin päätellä, että ryhmätöiminnan suosiminen toiminnassani tukee myös Maanantaimiittiin osallistuvia lapsia omien sosiaalisten taitojensa kehittämisessä.

6.2 Maanantaimiitti-toiminnan toteuttaminen

Ensimmäinen 19.2. järjestettäväksi suunniteltu kerta jouduttiin perumaan, koska vain yksi ilmoittautui iltaan. Tässä vaiheessa piti pohtia, miten seuraavaksi etenisimme. Pitäisikö teema vaihtaa? Laajentaisimmeko ikähaarukkaa? Lopulta päätin, että ikähaarukkaa olisi hyvä laajentaa siten, että toimintaan voisivat ilmoittautua seuraavalla kerralla myös 3.-4.-luokkalaisten lisäksi. 3.-4.-luokkalaisten lisäksi Juutilaisen mukaan on helpompaa innostaa mukana. Ja sitten, kun varhaisnuoret ovat tutustuneet jo 3.-4.-luokkalaisten kanssa tähän uuteen toimintaan he tietäisivät mitä se pitää sisällään ja voisivat vielä vanhempinakin jatkaa iltoihin osallistumista. Ilmeisesti myös vakituisesti toiminnassa mukana oleville nuorille maanantait ovat harrastuspäiviä, joten tämä tarkoitti mahdollisesti sitä, että kyselyni ei tavoittanut näitä vakituisesti toiminnassa mukana olevia. Teeman päätimme pitää samanlaisena.

Maanantaina viimeisenä ilmoittautumispäivänä lapsia oli ilmoittautunut seitsemän. Juutilainen päätti seurata tuleeko ilmoittautumisia vielä lisää. Kolme päivää myöhemmin ilmoittautuneita oli tullut neljä lisää. Hyväksyimme myös viimeisen ilmoittautumispäivän jälkeen tulleet osallistujat iltaan mukaan. Lopullinen lukumäärä 19.3. pidettävään Maanantaimiittiin oli siis 11 lasta, joista kahdeksan oli tyttöjä ja kolme poikia. Suurin osa heistä oli joko 3. tai 4. luokalta. Ilmoittautuneissa oli silti yksi 5.- ja yksi 6.-luokkalainen Ajateltua pienemmästä osallistujamäärästä johtuen Maanantaimiitissä tapahtuvia toimintoja kuten leikkejä piti muokata tuolle osallistujamäärälle sopivaksi. Koska osallistujia oli vähemmän kuin alun perin oli ajateltu, Laura Juutilainen ja minä ohjasimme koko illan toiminnat kahdestaan alun perin suunnitellun neljän ihmisen sijaan. Sovimme Juutilaisen kanssa, että minä etsin hänelle ohjeet kädentaitojen toimintapisteille ja hän tekee mallit näistä askarteluista ja samalla testaa niiden toimivuuden. Minun vastuullani oli myös suunnitella alkuhartaus ja suunnitella alun tutustumisen siihen kuuluvien leikkeineen ja lauluineen.

Ilta alkoi vähän klo 17 jälkeen, kun kaikki ilmoittautuneet olivat saapuneet paikalle. Yllättäen paikalle saapui vielä yksi tyttö. Juutilainen ohjeisti lapsia viemään matkapuhelimensa puhe-
linparkkiin pöydälle. Lapset käyttäytyivät hyvin ja kuuntelivat alkuesittelyni ja hartauteni ilman minkäänlaista hälinää. Hartauteni aiheena oli ihmisen ainutlaatuisuus. Aloitin hartauden lukemalla Raamatusta Psalmista 139 jakeet 13-16. Tämän jälkeen kerroin siitä, kuinka Jumala on luonut meidät aina pienimpiä yksityiskohtia myöten. Jumala ei tee ikinä virheitä, joten pienetkin eroavaisuudet ovat täysin tarkoituksenmukaisia. Erilaisuus on rikkaus. Havainnollistin tätä ajatusta piirtämällä etukäteen piirtämäni kasvonpuolikkaat kokonaiseksi ja tehden niistä hieman eroavaiset toisen puoliskon kanssa. Sitten rukoilimme itse laatimani rukouksen ja lopulta lauloimme Lasten virret-laulukirjasta laulun Kun Jumala sanallaan.

Kun hartaus oli päättynyt, aloitimme tutustumisleikit. Ensimmäisessä leikissä lapset saivat nostaa yhden mieluisen ja huomiota herättävän esineen ja tulla muiden eteen kertomaan nimensä ja samalla perustella miksi valitsi kyseisen esineen. Toinen leikki oli vähän vauhdikkaampi. Leikissä istuttiin tuolit ympyrässä niin, että tuoleja oli yksi vähemmän kuin leikkijöitä.

Tuolien keskellä oleva leikkijä sanoi yhden asian, josta hän piti ja kaikki, jotka pitivät samasta asiasta, nousivat ylös ja vaihtoivat paikkoja. Se, joka ei ehtinyt saada paikkaa sanoi seuraavaksi, mistä hän pitää. Viimeisenä leikkinä oli vuorostaan vähän rauhallisempi leikki, jonka Juutilainen ohjasi, koska huomasi minun jännittävän vielä aika paljon. Leikissä jokainen sai vuorollaan kertoa mitä omat varpaat kertoisivat, jos ne osaisivat puhua. Toisella kierroksella jokainen sai kertoa, mitä pitää tärkeimpänä asiana elämässään. Tähän kaikkeen kului aikaa noin 20 minuuttia.

Tutustumisen jälkeen Juutilainen kertoi tarkemmin illan kulusta, minkä jälkeen suuntasimme askartelupöydän ääreen. Lapset huomasivat heti, mitä aineksia pöydän päässä oikein oli ja kysyivät innoissaan: ”tehdäänkö me slimeä?” Lopputulos oli se, että kaikki halusivat tehdä slimeä eli limaa, joten aloitimme sillä. Juutilainen ohjeisti, miten slimeä tehdään ja minä olin avustajana. Vaikka lopputulos ei ollut kaikilla täysin samanlainen, vaan toisilla lima oli jäykempää ja toisilla taas venyvämpää, lapsilla näytti silti olevan hauskaa ja tytöt halusivatkin tehdä limaa vielä toisenkin palan. Pojista yksi halusi tehdä paperista tehtävän ninja fidget spinnerin ja kaksi muuta poikaa eivät halunneet enää askarrella mitään muuta. Laura neuvoi poikaa, joka halusi tehdä ninja fidget spinnerin, ja minä valvoin limaa valmistavia lapsia ja tarvittaessa autoin heitä. Tässä tekemisessä kului noin puoli tuntia. Koska Juutilainen neuvoi vielä yhtä poikaa askartelussa, hän pyysi minua ottamaan esille kolmioleivän tekoa varten olevat ainekset.

Kun kaikki lapset olivat saaneet askartelunsa valmiiksi, he saivat käsienvpesun kautta tulla koamaan itselleen kolmioleivät. Ruokailu meni hyvin samalla yhdessä keskustellen eri asioista. Lapset näyttivät pitävän syömisestä, koska olisivat halunneet tehdä vielä toiset kolmioleivät. Valitettavasti aika ei olisi riittänyt, joten noin puolen tunnin ruokatauon jälkeen Juutilainen pyysi lapsia tulemaan kuuntelemaan, mitä hänellä oli sanottavaa. Laura piti pienen, itse suunnittelemansa hartaushetken luomisesta. Koska aikaa oli kulunut ajateltua enemmän askarteluun ja syömiseen, Juutilaisen täytyi lyhentää hartautensa pituutta 15 minuutin mit-

taiseksi. Tämän jälkeen Juutilainen jakoi post it -lappuja ja tusseja lapsille ja pyysi jokaista kirjoittamaan oman nimensä lappuun. Sitten hän sanoi jokaiselle lapselle numeron yhdestä kahteentoista, ja numero kirjoitettiin omaan nimilappuun. Jokaisen lapsen piti sitten liimata oma lappunsa pöydälle riviin muiden lappujen rinnalle. Tämän jälkeen Juutilainen kertoi mitä palkintoja arvonnasta saattoi voittaa. Sitten suoritettiin arvonta.

Arvonnän jälkeen lapset saivat antaa palautetta illasta ja Juutilainen mainosti seuraavaa kertaa sekä rohkaisi lapsia kertomaan Maanantaimiitistä myös kavereilleen. Mainostamisen jälkeen teimme sisaruspiirin ja lapset saivat lähteä kotiin. Lapset halusivat heti tietää, milloin seuraava kerta järjestetään ja olemmeko minä ja Laura Juutilainen siinä mukana.

Toinen Maanantaimiitti alkoi myös vähän yli klo 17, koska odotimme, että kaikki osallistujat saapuisivat paikalle. Osallistujia piti olla 11, mutta jostakin syystä paikalle saapui vain kahdeksan. On mahdollista, että tähän vaikutti kyseisenä iltana ollut jääkiekon liigan finaalipeli. Aloitin illan kertomalla, mitä on luvassa ja miten ilta etenee. Tämän jälkeen pidin alkuhartauden Jumalan johdatuksesta konkretisoiden lapsille sitä kautta, että Jumalan johdatuksessa kulkeminen on niin kuin joku toinen ihminen ohjaisi eteenpäin olkapäistä, kun itsellä olisi silmät sidottuna. Esitin lapsille pari kysymystä heti sen jälkeen, kun Laura Juutilainen oli johdattanut minut lasten eteen silmät sidottuina. Kysyin, kuinka moni on ollut vastaavassa tilanteessa, että joku on johdattanut samoin kuin minua. Lapset viittailivat innokkaina. Konkreettisten kiinnekohtien esiin tuominen tässä todellakin lisäsi ymmärtävyyttä sekä lasten mielenkiintoa niinkin hankalaan asiaan kuin Jumalan johdatus (Nurmi ym. 2015, 95). Sitten kysyin, että miltä se toisen johdatettavana oleminen oli oikein tuntunut, johon lapset yhä innokkaina vastailivat. Esille nousivat kaikki ne kerrat, kun oli sattunut jotain. Tästä sain loistavan aasinsillan kertoa, että Jumalan johdatus on turvallista ja että siihen voi luottaa. Luin Raamatusta Psalmista 23:4, jonka jälkeen rukoilin jälleen kerran omin sanoin. Lauoimme lasten kanssa yhdessä Kuljeta ja johda-laulun.

Laulamisen jälkeen leikimme kaksi leikkiä. Ensin oli kevyt tutustumisleikki nimeltään minä ja liike, jossa jokainen sai vuorollaan sanoa oman nimensä ja keksiä itselleen liikkeen, jonka sitten muut toistivat tervehtiessään takaisin. Toinen leikki oli nimeltään Pienestä suureksi, jonka olen itse muunnellut Ameeba-leikistä enemmän luontoteemaiseksi. Leikissä kaikki vaeltavat aluksi matoina ympäriinsä. Kun kaksi matoa kohtaa, niin he käyvät kivi-paperi-sakset-kisan. Voittaja nousee yhden ylempään muotoon ja häviävä putoaa yhden alemmas, ellei ole mato. Madon jälkeen järjestys on seuraavan lainen: lintu, jänis, karhu ja ihminen. Ihmiseksi tullessaan pääsee pelistä pois. Lapset näyttivät pitävän leikeistä ja olivat hyvin niissä mukana. Alun tervetulo-toivotuksista tähän pisteeseen aikaa kului taas noin 20 minuuttia.

Leikkien jälkeen jaoin lapset jako kahteen -menetelmällä kahteen joukkueeseen. Näin kavereidensa vieressä istuvat saivat tutustua muihinkin lapsiin. Aloitimme joukkueiden väliset kisailut tietovisalla, jonka olin itse laatinut erilaisista mielenkiintoisista kysymyksistä (LIITE 9). Tietovisan jälkeen vuorossa oli esineiden kuljetus. Tarkoituksena oli kuljettaa erilaisia ennalta valittuja esineitä määrättyillä tavoilla. Ensimmäisenä oli hernepusi pään päällä. Toisena oli höyhen, jota piti puhallella ilmassa eteenpäin. Kolmantena taas oli pallon kuljetus polvien välissä ja neljäntenä ilmapallon kuljetus toisella kädellä ilmassa eteenpäin lyöden niin, että toinen käsi pidettiin selän takana. Viidenteen koitokseen joukkueen kaksi jäsentä kuljettivat jalkapalloa toistensa vatsoja vasten sivuttain ilman, että siihen koskettiin käsillä. Jos esine putosi kuljetuksen aikana, se piti nostaa takaisin määrättyyn kuljettamismuotoon ennen kuin sai jatkaa etenemistä. Jokaisen esineen kuljettamisen kohdalla piti myös kiertää tuoli kääntyessään takaisin päin ja lopulta päästä aina läpsäyttämään seuraava joukkueen jäsen matkaan. Juutilainen otti ajan kummankin joukkueen suorituksista.

Sitten siirryttiin keilailuun. Keiloina toimivat vedellä osittain täytetyt limsapullot. Taas kerran tarkoitus oli saada yhdessä joukkueena mahdollisimman suuri luku kaatuneista keiloista. Jokainen lapsi sai kaksi yritystä keilata pulloja kumoon. Viimeisenä oli molempien joukkueiden yhteinen kisa, jossa kaikille lapsille annettiin käteen naruja, joiden yhteisessä päässä oli rengas.

Tarkoituksena oli saada rengas yhteistyön voimin laskettua eri kohdissa olevien limsapullojen päälle maahan.

Sillä välin kun Juutilainen ohjeisti ja teki lasten kanssa viimeisen joukkuehaasteen, minä laskin tietovisan pisteet. Juutilainen ohjeisti lapset käsien pesulle, minkä jälkeen julkistin tietovisan ja samalla koko illan voittajajoukkueen. Kerroin myös tietovisan vastaukset samalla ja lapset kuuntelivat innoissaan. Voittajajoukkueen palkinto oli se, että he saivat mennä kokoamaan ensin jäätelöannoksensa. Kilpailuihin kului melko lailla juuri sen verran aikaa kuin olinkin ajattelut eli kokonaisuudessaan 40 minuuttia. Tämän kerran syötävänä olivat karjalanpiirakat, joiden jälkeen lapset saivat vielä koota omat jäätelöannoksensa koristellen ne strösseleillä ja kastikkeella. Samalla lasten kanssa keskusteltiin niitä ja näitä. Syömiseen aikaa kului noin 25 minuuttia.

Hartaushetkeä varten valmistelin esityspaikan ennen kuin lapset saapuivat syömästä takaisin tuoleilleen istumaan. Olin kirjoittanut valmiiksi paperille tarinan, jonka kertojana toimin koko pienen näytelmän ajan (LIITE 10). Tarinan olin muokannut Draamattu-nimisen kirjan materiaalista. Laura esitti näytelmässä Goljattia foliosta tehty haarniska yllään ja lelumiekka vyötäröllään. Daavid taas oli pieni lyijyjalkanukke. Tällä tavoin halusin havainnollistaa Daavidin ja Goljatin kokoeroa ja tarinan ihmeellisyyttä. Tarinassa lapsia oli tarkoitus osallistaa parissa kohdassa siten, että esitin lapsille kysymyksen, johon he saivat viitaten vastata. Valitettavasti toisen kysymyksen näytelmän loppupuolella unohdin kokonaan esittää, mutta ensimmäinen kysymys vaikutti pitävän lasten mielenkiinnon näytelmässä. Lapset näyttivät pitävän näytelmästäni ja sain kehunkin yhdeltä lapselta siitä, että hetkeen oli panostettu ja nähty selkeästi vaivaa. Yksi lapsi taas oivalsi ääneen sen, että Daavidin ja Goljatin kokoero näytelmässä oli aika lähellä oikeaa näiden hahmojen välistä kokoeroa. Hartaushetki oli kestoltaan noin 10 minuuttia.

Lopuksi keräsin taas palautteen illasta lapsilta, minkä jälkeen huomasimme aikaa jääneen riittävästi. Tämän takia ehdimmekin ottaa laulun, jonka kaiken varalta jätimme hartaushetken

yhteydestä pois. Laulu oli nimeltään Kultaa ja jalokiviä. Laulun jälkeen jokainen lapsi sai kirjoittaa post it -lapulle oman nimensä ja liimata sen valitsemaansa kohtaan onnenpyörässä. Sitten arvoimme kolme palkintoa, jotka kaikki olivat vappuun liittyviä, joista pääpalkintona oli Emoji-foliopallo, toisena palkintona oli ilmapallopussi ja kolmantena serpentiinipakkaus. Arvonnassa emme palkinneet kaikkia lapsia, sillä lasten on hyvä oppia kestämään myös pettyämyksiä sekä turhautumisen tunteita (Dunderfelt 2011, 237.) Tämän jälkeen lopetimme totuttuun tapaan illan sisaruspiiriin. Ilta oli pysynyt aikataulussa loppuun asti.

7 PALAUTE MAANANTAIMIITTI-ILLOISTA

Pyysin kahdesta toteutuneesta Maanantaimiitti-illasta kummastakin kirjalliset palautteet sekä osallistuneilta lapsilta että työelämäohjaajaltani Laura Juutilaiselta. Lapsilta pyysin palautetta illan lopuksi kolmen kysymyksen kautta: Mistä pidit? Miksi? Mistä et pitänyt? Miksi? ja Mitä olisit toivonut? Laura sai itse vapaasti kirjoittaa, miten ilta hänen mielestään sujui. Lopuksi arvioin myös itseäni.

7.1 Maanantaimiittiin osallistuneiden palaute

Ensimmäisen Maanantaimiitti-illan palautteet olivat minulle positiivinen yllätys. Heti jo selittäessäni kysymyksiä lapsille yksi heistä kysyi: ”Mutta mitä jos ei ole mitään huonoa sanottavaa tästä?” Jo pelkästään tästä minulle tuli hyvä mieli. Palautteet saatuani näin, että ne olivat pääosin positiivisia. Joukossa oli myös hyviä rakentavia vastauksia. Päätin, että palautteet saa antaa anonymina, jotta jokainen uskaltaisi kertoa rehellisen palautteen. Ensimmäiseksi käyn läpi mitä lapset vastasivat ensimmäiseen kysymykseen eli mistä pidit ja miksi. Seitsemän lasta mainitsi slimen tekemisen asiaksi, josta piti. Iltapala mainittiin kolmesti. Yksi mainitsi arpajaiset. Kahdessa lapussa sanottiin, että kaikesta pidettiin. Lapset olivat selkeästi valinneet pääosin yhden mieluisimman tekemisen illasta.

Toiseen kysymykseen eli mistä et pitänyt ja miksi oli jätetty vastauskohta tyhjäksi yhdeksässä lapussa. Suurimman osan mielestä illasta ei ollut siis mitään huonoa sanottavaa. Kahdessa lapussa mainittiin huonona asiana, että ruokaa oli liian vähän tai että sitä ei saanut lisää. Vain yhdessä lapussa sanottiin, että hartaudesta ei pidetty. Kolmas kysymys eli mitä olisit toivonut, sisälsi monenlaisia vastauksia. Kahdessa lapussa oltaisiin toivottu lisää ruokaa. Joku olisi toivonut leipomista, toinen taas pientä puhelinhetkeä, kolmas taas olisi halunnut voittaa arvonnasta jotain ja neljäs toivoi leikkejä. Yksi olisi toivonut lisää porukkaa. Joku kertoi, toivoneensa,

että olisi ollut vähän tylsempää. Kolmessa lapussa ei ollut mainittu mitään toiveita illan suhteen. Yhdessä lapussa palaute oli annettu niin, epäselvästi, että en ymmärtänyt, mistä osallistujia oli pitänyt ja mitä olisi toivonut. Jätin siis tämän palautelapun huomiotta. Kaiken kaikkiaan mielestäni nämä palautteet antavat hyvin ilmi mitkä asiat toimivat kyseisellä kerralla ja mitä asioita voisi vielä parantaa seuraavaa kertaa varten. Kokonaiskäsitys palautteista oli se, että osallistujat olivat pääosin tyytyväisiä Maanantaimiitin ensimmäiseen kertaan.

Palaute toisesta Maanantaimiitistä noudatti hieman samanlaista kaavaa. Lapsia oli tällä kertaa vain kahdeksan. Kahdessa lapussa luki, että kaikesta oli pidetty. Toisessa lapussa oli mainittu myös syy siihen, miksi toinen lapsista oli pitänyt illasta. Hän kertoi, että ilta oli vaihtelua normaaliin arkielämään. Kolmessa lapussa kerrottiin syömisen olleen mieluisa asia ja varsinkin jäätelöannoksen kokoaminen oli nostettu esille. Seuraavista kolmesta lapusta kävi ilmi, että kisailuista oli pidetty ja perusteluna oli nostettu esiin sekä hauskuus että myös se, että niissä pääsi tutustumaan. Kuudessa lapussa oli mistä et pitänyt -kohta jätetty joko tyhjäksi tai kirjoitettu, että kaikki oli kivaa. Kahdessa lapussa oli mainittu asioita, joista ei pidetty. Toisessa oli kerrottu, ettei Raamattu kiinnosta ja toisessa taas oltiin otettu kantaa seurakuntakeskuksen viileyteen. Puolet lapsista ei osannut sanoa, mitä olisi toivonut. Kaksi lasta olisi toivonut enemmän leikkejä, yksi toivoi arpajaisvoittoa ja kolmas toivoi askartelua.

Huomasin, että edelliseen palautteeseen verrattuna olin parantanut Maanantaimiittiä, koska palautteissa oli tuotu esiin vähemmän sekä asioita, joista ei pidetty että myös vähemmän illan suhteen olleita toiveita. Toisaalta aina löytyy parantamisen varaa ja nytkin leikkejä olisi haluttu enemmän. Olen silti tyytyväinen saamiini palautteisiin, sillä ne kertovat, että suuntani on ollut oikea tämän toiminnan rakentamisessa.

7.2 Työelämäohjaajani palaute

Työelämäohjaajani Laura Juutilainen antoi minulle pääosin positiivista palautetta ensimmäisestä Maanantaimiitti-illasta. Juutilaisen mukaan ilta oli erittäin onnistunut. Illan suunnittelu sujui minulta vaivattomasti ja minulla oli hyviä ideoita juuri tuon ikäisille lapsille. Alkuhartaus, jonka pidin, oli Juutilaisen mielestä napakka niin kuin pitikin ja sisällöltään varmasti lapsille ymmärrettävän selkeää. Pieni alkujännitykseni ei Juutilaisen mukaan haitannut hetkeä lainkaan. Leikit olivat lapsia innostavia ja kaikki osallistuivat niihin mielellään. Myös seuraavaa kertaa varten pitää suunnittelussa ottaa huomioon leikkien mieluisuus ja innostavuus. Askarteluvalinnat olivat onnistuneita ja lapsilta saikin välittömästi palautetta siitä, että ne olivat mieluisia asioita juuri heille. Aikataulutusta tulisi seuraavaa kertaa varten suunnitella vielä tarkemmin ja ruokailuhetkeen olisi varattava reilusti aikaa, tosin huomioon ottaen se, mitä ruokaa valmistetaan. (Juutilainen 2018b.)

Toisen Maanantaimiitti-illan osalta Laura Juutilainen kertoi, että minussa oli tapahtunut paljon rohkaistumista edellisen kerran jälkeen. Uskalsin Juutilaisen mielestä olla oma itseni luontevasti ilman jännitystä. Hartaudet olivat selkeitä ja ymmärrettäviä varhaisnuorille. Goljat -tarina oli todella hyvä ja lapsille mielenkiintoinen. Lapset visailivat innoissaan, ja ryhmien muodostaminen jako kahteen - menetelmällä oli hyvä ratkaisu, koska silloin lapset eivät menneet parhaan kaverinsa kanssa samaan ryhmään. Onnenpyörän käyttäminen arvonnassa oli loistava oivallus. Lauran mukaan innostunut otteeni iltaa kohtaan näkyi minusta. Aikataulu oli suunniteltu tällä kertaa aika tarkkaan ja lopulta ehdittiinkin todella hyvin tekemään kaikki, mitä pitikin tehdä. Ohjaaminen Lauran mielestä sujuu minulta jo hyvin. Lasten kanssa tosin voisi toimia välillä hieman napakampi ote silloin kun yrittää saada kaikki kuuntelemaan. Harjoittelun ja toiston kautta tämäkin asia luonnistuu varmasti paremmin. Palautteen loppuun Laura vielä kirjoitti minulle: Hyvä Krista!!! Loistava työpari!! (Juutilainen 2018c.)

7.3 Itsearviointi

Suunnitteluni onnistui pääpiirteittäin hyvin, ja olen ylpeä siitä, että sain suunniteltua suurin piirtein toimivan kokonaisuuden käyttäen suunnittelussa hyödykseni kyselyäni, jonka tein tätä varten. Ensimmäisen kerran aikataulutusta olisi voinut suunnitella paremmin ja arvioida paremmin sitä, miten kauan mikäkin asia kuten askartelu voisi viedä aikaa.

Olisin mielestäni voinut rohkeammin olla äänessä ensimmäisen illan aikana ja päätinkin pyrkiä ottamaan enemmän vastuuta toisella tapaamiskerralla. Jännitykseni mielestäni vaikutti siihen, etten ollut niin ohjaavassa roolissa kuin olisin voinut. Ilta sujui kuitenkin pääpiirteittäin suunnitellusti, vaikka joitakin alun perin iltaan tarkoitettuja asioita pitikin lyhentää ja osa jättää pois. Olen huomannutkin, että aikataulun arviointi on minulle haasteellista. Olin valinnut ainakin omasta mielestäni hyvät askarteluaiheet ja varsinkin slime oli hyvin ajankohtainen ja onnistunut valinta. Liman olisi näin jälkeinpäin ajateltuna voinut tosin tehdä vielä terveellisemmistä ainesosista kuten perunajauhoista ja saippuasta. Minusta näytti, että pojat olisivat ehkä toivoneet eri tyyppistä tekemistä, sillä tarkkuutta ja keskittymistä vaativa tekeminen ei vaikuttanut olevan heille yhtä mieluisaa kuin tytöille.

Toisena Maanantaimiitin iltana minua ei jännittänyt juuri yhtään, mikä mielestäni näkyi suorittumisestani illassa. Tällä kertaa otin rohkeammin vastuuta koko illan kulusta ja varsinkin hartaushetkistä sekä kisailuista ja visailusta. Mielestäni tämän illan suunnitteluun olin myös löytänyt edellistä iltaa enemmän erilaisia kytköksiä teoriaan ja sitä kautta myös illan aikana tapahtuvilla toiminnoilla oli myös selkeämpi tarkoitus. Lapsista huomasin taas selkeästi sen, että he pitivät illasta. Kokonaisuudessaan huomaan, että kehityin näiden kahden illan välissä myös suunnittelutaidoiltani toteuttamiseen liittyvän kehittymisen lisäksi. Pystyin laatimaan paljon tarkempia suunnitelmia ja toiminnan aikana tekemään kaiken varmemmalla otteella. Aikataulussakin pysyttiin edellistä kertaa paremmin, sillä mitään ei jätetty suunnitelmasta pois. Minun täytyy kehittää vielä ohjaamisessani napakampaa otetta, koska lapsille pitää välillä sanoa asioita vähän päättäväisemmin, että he uskovat.

8 POHDINTA

Opinnäytetyöprosessini ei ollut täysin ongelmaton, kun matkaan tuli mutkia jo heti alussa tutkimuslupahakemuksen takia. Seuraavaksi huomasimme, ettei Maanantaimiitin mainostaminen toiminut toivotulla tavalla 5.-6.-luokkalaisten keskuudessa, joten ikäjakaumaa piti laajentaa. Tämän jälkeen kuitenkin järjestimme kaksi hyvin onnistunutta Maanantaimiittiä, vaikka osallistujamäärä ei ollutkaan kovin suuri. 5.-6.-luokkalaisia on hyvin vaikea houkutella uuteen toimintaan mukaan. Uuden toiminnan outous ja kaveriporukan osallistuminen muuhun toimintaan voivat olla syitä sille, miksi toimintaan ei tuosta ikäryhmästä osallistunut kovin monta. Harrastuneisuus voi olla myös yksi varteenotettava syy tähän.

Mainostaminen ei nykypäivänä enää tavoita ilmoitustauluilta lapsia niin kuin ennen. Pohdimme Lauran kanssa mainonnan toimivuutta jälkeinpäin ja tulimme siihen johtopäätökseen, että paras tapa tiedottaa illoista olisi ollut käteen koulussa lapsille annettava käsiesite, jossa toiminnasta kerrotaan. Myös pienempi paikkakunta olisi otollisempi tällaisen uuden toiminnan tiedottamiselle, koska yleensä koulu yhteistyö on pienemmällä paikkakunnilla helpompaa. Henkilökohtaiset vierailut olisivat onnistuneet paremmin pienemmällä paikkakunnalla ja tämä olisi ollut myös yksi hyvä tapa mainostaa uutta toimintaa. Kohderyhmän laajentaminen toi myös mielestäni haastetta suunnitteluun ja toteuttamiseen, koska 9-10- ja 11-12-vuotiaiden välillä voi olla jo paljonkin eroavaisuuksia.

Loppujen lopuksi huomasin, että tarvitsen lisää aitoa, työelämän kautta saatavaa kokemusta, että pikkuhiljaa pystyn luottamaan omaan kykyyni suunnitella, valmistella ja toteuttaa erilaisia kokonaisuuksia. Opiskelujeni aikana suurin heikkouteni on ollut välillä esiin pyrkivä itseluottamuksen puute. Itseluottamukseni onkin myös ilokseni tämän opinnäytetyön teon aikana vahvistunut. Koenkin olevani rohkeampi ja itsevarmempi suunnittelemaan ja toteuttamaan uusia asioita erilaisissa toiminnoissa.

Seuraavaksi voisi olla hyvä keskittyä erityisesti 7.-luokkalaisiin, jotka myös tasapainoilevat varhaisnuoruuden ja nuoruuden kynnyksellä, koska heitä valitettavasti en voinut itse ottaa mukaan tähän opinnäytetyöhöni. Myös 5.-6.-luokkalaisille erilaisten toimintamuotojen luominen seurakuntaan olisi varmasti toivottua, sillä tällaisia opinnäytetöitä ei ole mielestäni koskaan liikaa, varsinkaan varhaisnuorisotyön puolelle tehtynä.

Olen ylpeä siitä, miten tämän prosessin aikana tein erilaisia asioita, niin että voin olla iloinen ja tyytyväinen työni lopputulokseen. On hienoa, kuinka Ylöjärven seurakunta yrittää jatkaa aloittamaani toimintaa vielä syksyllä. Nähtäväksi jää, tuleeko toiminnasta pysyvä osa Ylöjärven varhaisnuorisotyötä, sillä lapsia pitäisi saada osallistumaan kymmenen alkuperäistä osallistujamäärää enemmän, että toimintaa olisi kannattavaa jatkaa. Ehkä myös 5.-6.-luokkalaiset lopulta innostuvat toiminnasta. Vaikka he eivät innostuisikaan, niin pian 3.-4.-luokkalaisista kasvaa 5.-6.-luokkalaisia ja näin toiminnasta tulee myös heille tärkeä osa seurakunnan toimintaa. Luulen, että tämä on varmasti ollut opettavainen kokemus kummallekin osapuolelle, vaikka toiminta ei jatkuisikaan. Itse ainakin koen kehittyneeni ammatillisesti paljon. Tästä onkin hyvä jatkaa.

LÄHTEET

- Deconchy, J. P. 1964. The idea of God: Its emergence between 7 and 16 years, *Lumen Vitae* 19, 285-296.
- Dunderfelt, T. 2011. *Elämänkaaripsykologia. Lapsen kasvusta yksilön henkiseen kehitykseen.* 14. uudistettu painos. Helsinki: WSOYpro Oy.
- Erikson, E. H. 1962. *Lapsuus ja yhteiskunta.* Jyväskylä: Gummerus.
- Fowler, J. W. 1981. *Stages of the faith: the psychology of human development and the quest of meaning.* Harper & Row.
- Haapakangas, T. 2017. Vanhemmille tiedoksi: Lapsesi saattaa tehdä keittiössä limaa – Lapset näyttävät miten uusi muotivillitys "slime" valmistuu. *Aamulehti.fi*. Saatavilla: <https://www.aamulehti.fi/hyvaelama/vanhemmille-tiedoksi-lapsesi-saattaa-pian-tehda-keitiossa-limaa-lapset-nayttavat-miten-uusin-muotivillitys-slime-valmistuu-200449144/>. Viitattu 1.5.2018.
- Itkonen, M., Johansson, E., Nurmi, S. & Salminen, T. 2014. *Draamattu.* Helsinki: Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy.
- Jansa, K. 2010. Tytöt ja pojat seurakunnassa. Varhaisnuorisotyö seurakunnassa. Teoksessa E. Jokela & H. Pruuki (toim.) *Jo iso, vielä pieni - Kouluikäisen lapsen maailma.* Helsinki: LK-kirjat, 266- 283.
- Juutilainen, L. 2018a. Henkilökohtainen tiedonanto, sähköpostiviesti. 20.4.2018.
- Juutilainen, L. 2018b. Henkilökohtainen tiedonanto, sähköpostiviesti. 23.3.2018.
- Juutilainen, L. 2018c. Henkilökohtainen tiedonanto, muistiinpanot. 23.4.2018.
- Kinnunen, S. 2001. *Keskilapsuuden tärkeät vuodet.* 3. painos. Helsinki: Karas-Sana.
- Kinnunen, S. 2011. *Lapsen usko. Miten tukea lapsen hengellistä kasvua?* Helsinki: Uusi Tie.
- Kukkasniemi, E. & Kukkasniemi, M. 2010. Oppiva lapsi. Harrastava lapsi. Teoksessa E. Jokela & H. Pruuki (toim.) *Jo iso, vielä pieni – Kouluikäisen lapsen maailma.* Helsinki: LK-kirjat, 163-175.

Lehtovirta, M. & Peltola, L. 2012. Ihminen mielessä. Psykologian perusteet lähihoitajalle. Helsinki: Edita.

Nurmiranta, H., Leppämäki, P. & Horppu, S. 2014. Kehityspsykologiaa lapsuudesta vanhuuteen. 5. muuttumaton painos. Helsinki: Edita.

Nurmi, J-E., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2015. Ihmisen psykologinen kehitys. 6. painos (5., uudistettu painos 2014). Jyväskylä: PS-kustannus.

Näkymme. 2018. Donkki.net. Saatavilla: <http://donkki.net/toimintaa-ympari-suomea/nakymme/>. Viitattu 20.5.2018.

Piaget, J. 1953. The origin of intelligence in the child. Lontoo: Routledge.

Pietilä, H. 2001. Työalojen erityispiirteitä. Varhaisnuorisotyön erityispiirteitä. Teoksessa L. Luukkonen (toim.) Nollasta neljääntoista. Käsikirja seurakuntien lapsi- ja varhaisnuorisotyöhön. Jyväskylä: LK-kirjat/Lasten Keskus, 170- 178.

Pruuki, L. 2010. Tyttöjen ja poikien teologia. Hengellinen lapsi. Teoksessa E. Jokela & H. Pruuki (toim.) Jo iso vielä pieni – Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK-kirjat, 222- 234.

Ritokoski 2010. Tytöt ja pojat. Lapsi ja kaverit. Teoksessa E. Jokela & H. Pruuki (toim.) Jo iso vielä pieni – Kouluikäisen lapsen maailma. Helsinki: LK-kirjat, 59- 78.

Räsänen, A. 2008. Kristillinen kasvatus teoriassa ja käytännössä. Teoksessa J. Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus/LK-kirjat, 287-304.

Selman, R. & Byrne, D. 1974. A structural developmental analysis of levels of role-taking in middle childhood. Child Development, 45, 803-806.

Takamaa, R., Grönholm, N., Holländer, A-M., Jokela, E., Kähkönen, N., Vappula, K. & Vinko, T. 2012. Suomen ev. lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:5. Tytöt & pojat seurakuntalaisina. Helsinki: Suomen ev. lut. kirkko.

Ylöjärven seurakunta – kiinnostava ja merkityksellinen. 2018. Ylojarvenseurakunta.fi. Saatavilla: <http://www.ylojarvenseurakunta.fi/info-ja-asiointi/ylojarven-seurakunnan-esittely>. Viitattu 20.5.2018.

Kerhot, leirit ja retket ovat kouluikäisten mieleen. 2018. Ylojarvenseurakunta.fi. Saatavilla: <http://www.ylojarvenseurakunta.fi/ryhmat/koululaiset>. Viitattu 20.5.2018.

Uutta toimintaa seurakuntaan 5.-6. luokkalaisille

Hei! Olen Krista Inkinen Yhteisöpedagogiopiskelija Centria-ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyötä Ylöjärven seurakunnalle, jonka aiheena on uuden toiminnan kehittäminen seurakunnan varhaisnuorisotyöhön 5.-6. luokkalaisille. Käytän tästä kyselystä saatuja tietoja suunnitellakseni uudenlaista toimintaa teille 5.-6. luokkalaisille. Tarkoitukseni on itse järjestää pari kertaa tätä uudenlaista toimintaa ja jos se koetaan hyväksi, sitä jatketaan vielä tämän opinnäytetyön valmistumisen jälkeen. Vastaamalla voit vaikuttaa uuden mieleisen toiminnan syntymiseen. Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja henkilötiedot pysyvät salassa. Kyselyn vastaukset käsitellään yhtenä osana opinnäytetyötäni, mutta siinäkin kaikki henkilöiden tiedot pysyvät salassa. Kyselyssä tulee vastata jokaiseen kohtaan, jotta toiminnan suunnittelu olisi helpompaa.

1. Olen... *

- Tyttö Poika

2. Mitä koulua käyt? *

- Kauraslammien koulu
 Kurun Yhtenäiskoulu
 Metsäkylän Yhtenäiskoulu
 Mutalan koulu
 Siivikkalan koulu
 Takamaan koulu
 Vahannan koulu
 Viljakkalan Yhtenäiskoulu, Karhen toimipiste
 Viljakkalan Yhtenäiskoulu, Viljakkalan toimipiste
 Vuorentaustan koulu
 Ylöjärven Yhtenäiskoulu

3. Millä luokalla olet? *

- 5.lk 6.lk

Uutta toimintaa seurakuntaan 5.-6. luokkalaisille

4. Mitä harrastat/tykkäät tehdä vapaa-ajalla?

5. Oletko osallistunut seurakunnan koululaisille järjestämään toimintaan? *

Kyllä En

6. Missä seurakunnan alakouluikäisten toiminnassa olet ollut mukana?

Valitse yksi tai useampi vaihtoehto

Kerhot

Leirit

10-synttärät

Askartelupäivät

Pizzailat

jossain muussa, missä?

7. Minkälaisesta seurakunnan toiminnasta olet pitänyt?

8. Mistä et ole pitänyt?

Uutta toimintaa seurakuntaan 5.-6. luokkalaisille

9. Minkälaista toimintaa haluaisit seurakunnan sinun ikäisillesi järjestävän? *

Välitse yksi tai useampi vaihtoehto

- Askartelua, nikkarointia
- Erilaisia pelejä, pelaamista
- Rastitietoa
- Retkellyä
- Tietovisioja, kilpailuja
- Ruoanlaittoa
- Liikuntaa
- Jotain muuta, mitä?

10. Minä päivänä mieluiten haluaisit toimintaa järjestettävän? *

- Maanantai
- Tiistai
- Keskiviikko
- Torstai
- Perjantai
- Lauantai
- Sunnuntai

11. Kuinka usein? *

- Kerran viikossa
- Kerran kuukaudessa
- Jokin muu vaihtoehto

12. Muuta sanottavaa uuteen toimintaan liittyen

Tutkimuslupahakemus

Tietoja tutkimuksesta:

Tutkimusluvan hakija: Krista Inkinen, opiskelija, Centria-ammattikorkeakoulu, Yhteisöpedagogi (AMK) kirkon nuorisotyö.

Tutkimuksen nimi: Uutta toimintaa seurakuntaan 5.-6. luokkalaisille.

Tutkimuksen tavoitteet:

Tutkimukseni on osa opinnäytetyötäni. Ylöjärven seurakunta toimii hankkeistajana opinnäytetyölleni. Tutkimukseni tavoitteena on kartoittaa osan Ylöjärven kaupungin koulujen 5.-6. luokkalaisilta mitä he ovat pitäneet seurakunnan toiminnasta, jos ovat siinä olleet sekä minkälaista toimintaa he oikein toivoisivat heidän ikäisilleen järjestettävän seurakunnassa. Tämän kautta annettujen vastausten perusteella suunnittelen toimintaa lasten toiveiden pohjalta. Testaan toimintaa pari kertaa mahdollisesti 2018 helmi-maaliskuun aikana. Jos toiminta koetaan toimivaksi ja hyväksi niin Ylöjärven seurakunta aikoo jatkaa toimintaa heidän varhaisnuorisotyössään. Lyhyesti sanottuna tavoitteeni on siis luoda uutta toimintaa 5.-6. luokkalaisille heidän palautteidensa ja toiveidensa pohjalta.

Sisältö:

Tutkimukseni on Webropol kysely, jossa on 12 kysymystä. Kyselyssä ei kysytä yhteystietoja. Kysyn ensimmäisellä sivulla kyselyssä vastaajien sukupuolta, koulua ja luokkaa (en kysy esim. 5A vaan pelkästään joko 5.lk tai 6.lk).

Toisella sivulla kysymyksiä ovat:

- Mitä tykkäät harrastaa/tehdä vapaa-ajalla?
- Oletko osallistunut seurakunnan järjestämään toimintaan? (Jos vastaaja vastaa ei hänen ei tarvitse vastata seuraaviin kysymyksiin tällä sivulla)
- Missä seurakunnan alakouluikäisten toiminnassa olet ollut mukana? (vaihtoehtoina: kerhot, leirit, 10-synttärit, askartelupäivät, pizzaillat, jossain muussa, missä?)
- Minkälaisesta seurakunnan toiminnasta olet pitänyt?
- Mistä et ole pitänyt?

Kolmannella ja viimeisellä sivulla vastaavat kaikki riippumatta siitä ovatko vastaajat olleet seurakunnan toiminnassa mukana vai ei. Kysymyksiä ovat:

- Minkälaista toimintaa haluaisit seurakunnan sinun ikäisillesi järjestävän (vaihtoehtoina: askartelua, nikkarointia, erilaisia pelejä, pelaamista, rastirataa, retkeilyä, tietovisoja, kisailuja, ruoanlaittoa, liikuntaa, jotain muuta mitä)
- Minä päivänä mieluiten haluaisit toimintaa järjestettävän
- Kuinka usein (vaihtoehtoina: kerran viikossa, kerran kuukaudessa, jokin muu vaihtoehto).
- Muuta sanottavaa uuteen toimintaan liittyen

Toimenpiteet:

Kyselyn lähettäminen sähköpostissa linkkinä ja ohjeistuksien kera luokkien opettajille (mm. miten kysely tehdään, valmis Wilma viesti vanhemmille, jonka opettajat voivat kopioida ja laittaa Wilmaan). Opettajat varaavat atk-luokan ja tekevät luokkansa kanssa kyselyn oppitunnilla. Kyselyyn annetaan vastausaikaa 1.12.2017 asti. Tarvittaessa aikaa voidaan lisätä viikolla. Kyselystä saadut vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja niiden pohjalta suunnitellaan uutta toimintaa Ylöjärven seurakunnan varhaisnuorisotyöhön.

YLÖJÄRVEN KAUPUNKI

VIRANHALTIJAPÄÄTÖS

Opetuspäällikkö

15.11.2017

4 §

Vireillepanija

Opetuspäällikkö [REDACTED]

Asia

Tutkimuslupa / Inkinen Krista

Selostus asiasta

Krista Inkinen pyytää lupaa opinnäytetyölleen, jonka aiheena on Uutta toimintaa seurakuntaan 5.-6. luokkalaisille.

Krista Inkisen tutkimuksen tavoitteet:

"Tutkimukseni on osa opinnäytetyötäni. Ylöjärven seurakunta toimii hankkeistajana opinnäytetyölleni. Tutkimukseni tavoitteena on kartoittaa osan Ylöjärven kaupungin koulujen 5.-6. luokkalaisilta mitä he ovat pitäneet seurakunnan toiminnasta, jos ovat siinä olleet sekä minkälaista toimintaa he oikein toivoisivat heidän ikäisilleen järjestettävän seurakunnassa. Tämän kautta annettujen vastausten perusteella suunnittelen toimintaa lasten toiveiden pohjalta. Testaan toimintaa pari kertaa mahdollisesti 2018 helmimaaliskuun aikana. Jos toiminta koetaan toimivaksi ja hyväksi niin Ylöjärven seurakunta aikoo jatkaa toimintaa heidän varhaisnuorisotyössään. Lyhyesti sanottuna tavoitteeni on siis luoda uutta toimintaa 5.-6. luokkalaisille heidän palautteidensa ja toiveidensa pohjalta."

Tutkimuslupahakemus on liitteenä.

Opetuspäällikkö [REDACTED]

ehdot tutkimusluvan myöntämiselle:

"Kyselyyn toteuttaminen edellyttää, että tutkimuksen tekijä lähettää koteihin tietoa tutkimuksesta ja pyytää erikseen oppilaiden huoltajilta luvan kyselyyn vastaamisesta. Kyselyyn vastaavat vain ne oppilaat, joiden huoltajat ovat antaneet vastausluvan.

Edellytän, että tutkimuksen tulos annetaan Ylöjärven kaupungin sivistisosaston käyttöön."

Perustelut

Hallintosääntö 109 §

Päätös

Myönnän Krista Inkiselle tutkimusluvan selosteessa esitetyin ehdoin.

Päiväys ja allekirjoitus

Ylöjärvi 15.11.2017

[REDACTED]
Opetuspäällikkö

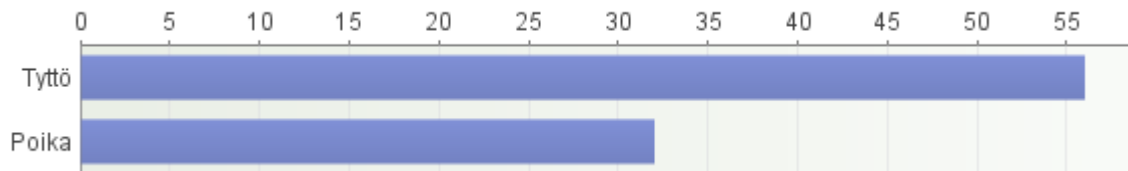
Jakelu

Inkinen Krista
Perusopetuksen koulut, alaluokat

Uutta toimintaa seurakuntaan 5.-6. luokkalaisille

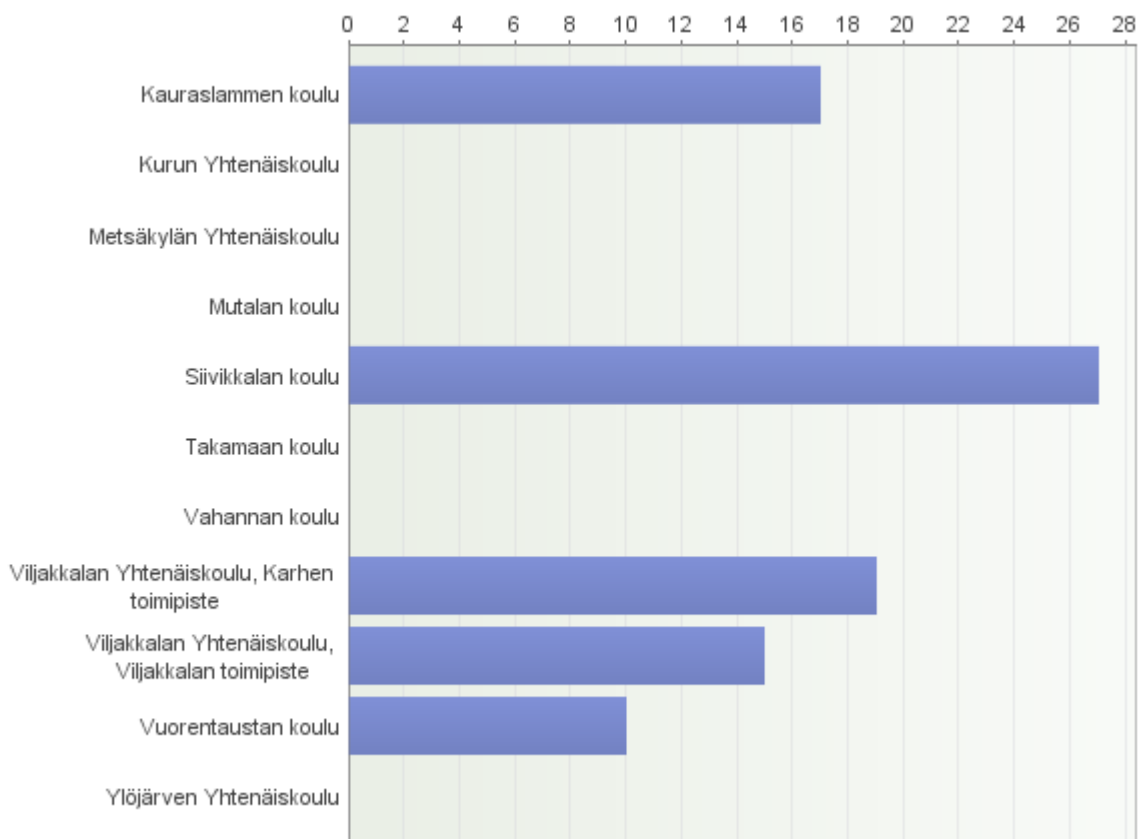
1. Olen...

Vastaajien määrä: 88

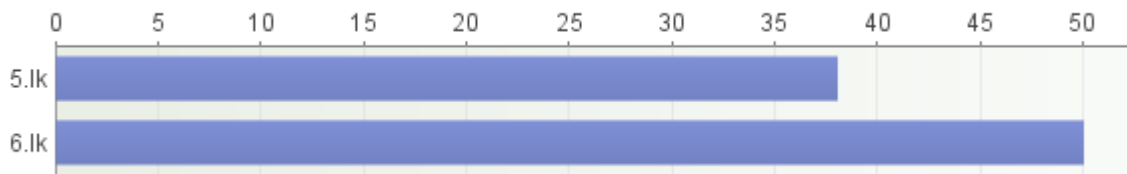
2. Mitä koulua käyt?

Vastaajien määrä: 88

3. Millä luokalla olet?

Vastaajien määrä: 88

4. Mitä harrastat/tykkäät tehdä vapaa-ajalla?

Vastaajien määrä: 84

- Harrastan jalkapalloa
- Tykkään olla kavereiden kanssa ja harrastan vpk:ta
- Harrastan jääkiekkoa. olen vapaa ajalla kavereittenkaa.
- Jalkapalloa
- Grossia ja sählyä ja painia
- Harrastan viulun soittoa
- Pelaan jalkapalloa ja tykkään taiteilla
- Sirkusta lentopalloa ja pianon soittoa
- Taitoluistelua , kuvataidekoulua ja piirtämistä
- Partiota, kuvataidekoulua
- Partiota ja kuvataidekoulua
- Tykkään potkulautailla ja air softata
- Jääkiekko,jalkapallo ja mopot
- Pelata jääkiekkoa
- salibandyä ja aloitan ratsatuksen, piirrän usein
- suunnistaa,lasketella,piirtää, pelata,askarella, tehdä käsitöitä
- Harrastan kilpatanssia. Vapaa-ajalla tykkään tanssia ja liikkua.
- harrastan salibandyä ja tykkään olla kavereitten kanssa ja piirtään.
- pelata,olla kavereiden kassa
- harrastan taitoluistelua ja pienoa ja tykkään piirtää
- salibandyä
- minä harrastan jääkiekkoa
- Harrastan joukkuevoimistelua. Tykkään olla vapaa-ajalla kavereiden kanssa tai perheen kanssa.
- Harrastan pianon soittoa keskiviikkoisin ja ratsastusta. Oon vapaa ajalla kavereilla ja tallilla.
- voimistelu, pianon soitto
- piirtä
- Harrastan ratsastusta 2 kertaa viikossa ja 1 kerran viikossa voimistelua.
- Minä harrastan taidekerhoa ja (jousiammuntaa kotona.) Olen yleensä kavereiden seurassa.
- kuunnella musiikkia ja harrastan sählyä

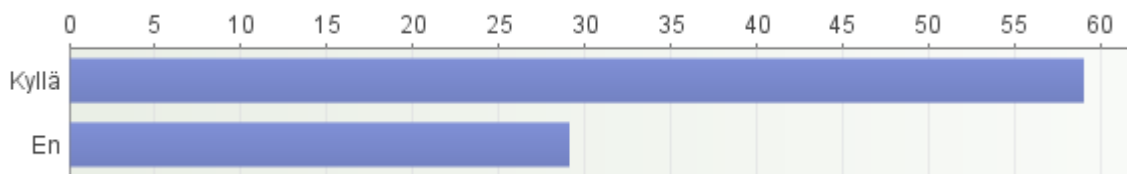
- oHarrastan piirutuskoulua ja soitan vulua. Piirrän paljon vapaa-ajalla.
 - Pelata salibandya.
 - harrastan voimistelua
 - harrastan luistelua, uintia ja pianon soittoa
 - Harrastan voimistelua ja uimahyppyä. Tykkään olla kavereiden kanssa.
 - tykkään luistella
 - salibandya
 - ratsatus ja sirkuskoulua
 - voimistelua ja joogaa
 - harrastan uintia ja olen kavereitten kanssa.
 - harrastangolfia ja salilla käymistä
 - Harrastan motocrossia.
 - Pyöräillä, pelata jalkapalloa ja jääkiekkoa
 - Harrastan ratsastusta noin 5 kertaa viikossa
 - Parkouraan, geokätköilyn ja pelaan videopelejä.
 - Minä harrastan :hiihtoa, hokytory jujutsua ja cross fittii
 - Tykkään piirtää ja pelata videopelejä
 - olen vapaa-ajalla kavereiden kanssa
 - Harrastan tanssia.
 - harrastan tanssia, lenkkeilyä ja voimistelua. tykkään lukea kirjoja ja leikkiä koirani kanssa
 - En harrasta mitään, mutta tykkään lukea kirjaa ja katsoa televisiota ja olla kavereiden kanssa.
 - pelata puhelimella ja olla kavereiden kanssa ulkona
 - Harrastan sulkapalloa ja koiran lenkitystä
 - harrastan pianon soittoa
 - frisbeegolffaan, parkouraan ja soitan rumpuja
 - kesällä mä scoottaan ja keulin pyörällä ja talvella mä temppu laskettelen ja pelaan k 18 sotapelejä ja kiu-
saaan mun siskoa.
 - alppihiihtoa ja pyöräilyä
 - voimistella,uida
 - Pelaan jalkapalloa pelaan videopelejä ja harrastan yeisurheilua
 - Harrastan tanssia ja tykkään olla vapaa-ajalla kavereitten kanssa.
 - Harrastan piirtoa ja olen vapaa-ajalla kavereiden kanssa.
 - olla kavereiden kanssa ja käydä lenkillä
 - tanssia, lentopalloa ja soitta ja laulaa.
 - Harrastan yleisurheilua, koripalloa ja huilun soittoa.
 - harrastan freegymia ja pidän lemmikeiden ja kavereiden kanssa olemisesta
 - Minä harrastan cheerleadingia ja pianon soittoa
 - harrastan:vetopasuunan soittoa, pianon soittoa ja trikausta.
- tykkään pelata tennistä, laulaa, olla kavereiden kanssa, leikkiä koirani kanssa, ratsastaa ja pelata.
- tanssia ja olen kavereiden kaa
 - Tykkään pyöräillä, uida, käydä lenkillä ja hyppiä trampoliinilla
 - Pelaan Salibandya eli harrastustani. Ulkoilen myös ja olen kavereiden kanssa.
 - pelaan jääkiekkoa
 - Harrastan frea gymiä
 - Tykkään tehdä vapaa-ajalla hoitaa eläimiä ja piirtää
 - Ratsastan ja olen kavereitten kanssa.
 - ratsastan tai urheilen tai shoppailen ja oon mun bestiksenkaa
 - Partio ja uinti

- Harrastan ratsastusta ja tykkään vapaa-ajallani leikkiä koirani kanssa tai ratsastaa.
- harrastan uintia ja partio vapaa ajalla rakennan legoilla ja pelaan kännykällä
- autan äitiä navetalla
- Harrastan suunistusta keväällä, kesällä ja syksyllä. Vapaa-ajalla käyn välillä uimassa Tesoman uimahallissa. Tai luen kirjaa ja olen kotona.
- Olla kavereitten kanssa. En harrasta tällä hetkellä mitään mutta aloitan pian tanssin.
- Lukea ja kuunnella musiikkia

- Harrastan nykytanssia ja ratsastan välillä. Vapaa-ajalla tykkään olla tabletilla.
- Leikin koirien kanssa ja käyn lenkillä.
- harrastan uintia. Vapaa-ajalla tykkään pelata xboxilla ja olla puhelimella
- Harrastan ratsastusta ja pianon soittoa. Vapaa ajalla minä tykkään olla meidän koirien kanssa ja ruokkia lampaista.

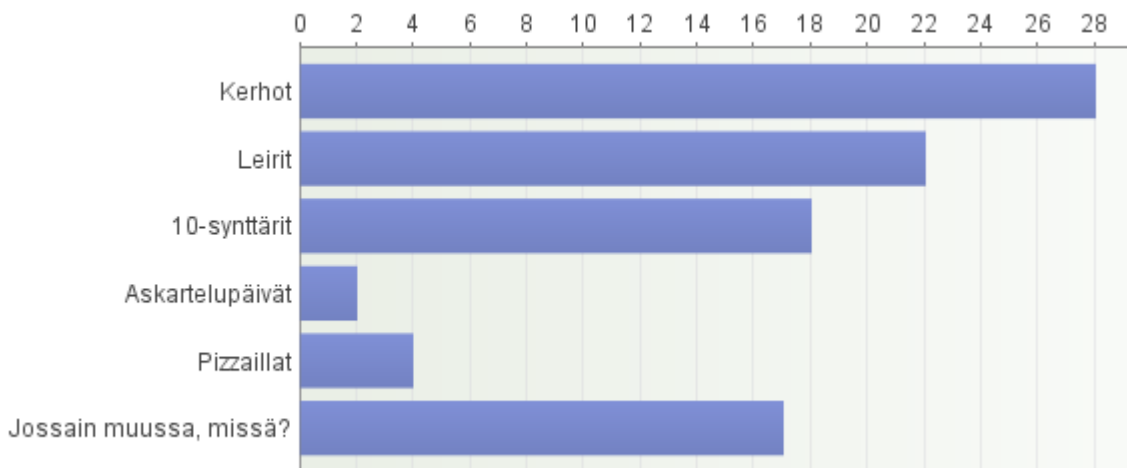
5. Oletko osallistunut seurakunnan koululaisille järjestämään toimintaan?

Vastaajien määrä: 88

6. Missä seurakunnan alakouluikäisten toiminnassa olet ollut mukana?

Vastaajien määrä: 63

Avoimet vastaukset: Jossain muussa, missä?

- Sähly
- iltapäivä toiminnassa
- iltapäivä kerhossa
- iltapäivä kerhossa
- Meillä oli uskonto peli luokassa ja meillä on käynyt aamunavauksissa pappeja
- Kyselyssä
- Iltapäiväkerhossa
- En ole ollut missään
- joulukirkko
- iltapäiväkerhossa
- Joulukirkossa
- EI OO MITÄÄN SANOIN JO 5 KOHDASSA
- en muista
- En ole.
- donkkis
- Donkkiksessa
- Donkkiksessa

7. Minkälaisesta seurakunnan toiminnasta olet pitänyt?

Vastaajien määrä: 64

- Sählystä
- Sählykerho
- Sähly kerhosta
- 10 synttäreistä pidin
- Leireistä
- Leireistä
- Leireistä
- En mistään
- Sähly
- Sählykerhosta
- iltapäivä toiminnasta
- olen tykännyt leireistä
- en mistään
- leireistä
- askartelusta
- Seura kunta pelistä
- kokkikerho
- Olen pitänyt leireistä.
- kokkikerhossa
- Leireistä!
- Kahoot kyselystä
-
-

- Askartelusta
- minä pidan leireisto
- ihan kivaa
- kaikista
- kaikista
- kaikista
- en mistään
- en mistään koska en ole käynyt
- en tiedä
- joulukirkko
- teatteri- ja kokkikerhoista
- Pidin päiväleiristä missä olen ollut ja iltapäiväkerhossa.
- 10-synttäreistä
- Joulukirkosta
- pidin leipomisesta
- ...
- en muista
- Sellaisesta missä tehdään jotain kavereitten kanssa.
- En tiedä.
- En tiedä.
- -
- olen ykkös luokalla ollut kokki kerhossa ja en juuri muista sitä mutta oli aika kivaa välillä en pitänyt kai-
kesta
- olen pitänyt äiti- tyttö leireistä. siellä saamme käyttää äitini kanssa aikaa yhdessä ja leirillä on mukavaa.
- askartelua oli paljon ja kaikki olivat mukavia varsinkin isokset.
- leirit
- Askarteluista
- Sellasesta missä leikitään yhteis leikkejä aikuisten kanssa ja sellaisista missä kerrotaan satuja
- En voi tietää.
- no kesäleirit on ollu ihan ok
- En mistää
- leireistä
- leirit ovat aina kivoja
- Sellaisesta jossa tehdään kaikkea pelejä tai leikkejä, ja jossa voi tuoda vaikka vähän herkkuja.
- leireistä
- kerhoista
- Tykkäsin 10-synttäreistä! Ne oli tosi mukavat ja en oikein ole ollut muissa.
- Aikalailla kaikesta.
- Peleistä
- Siitä kun joku seurakunnasta tulee koulullemme vierailulle. Esimerkiksi pitämään aamunavauksen.
- Aamunavauksista.
- Leireistä

8. Mistä et ole pitänyt?

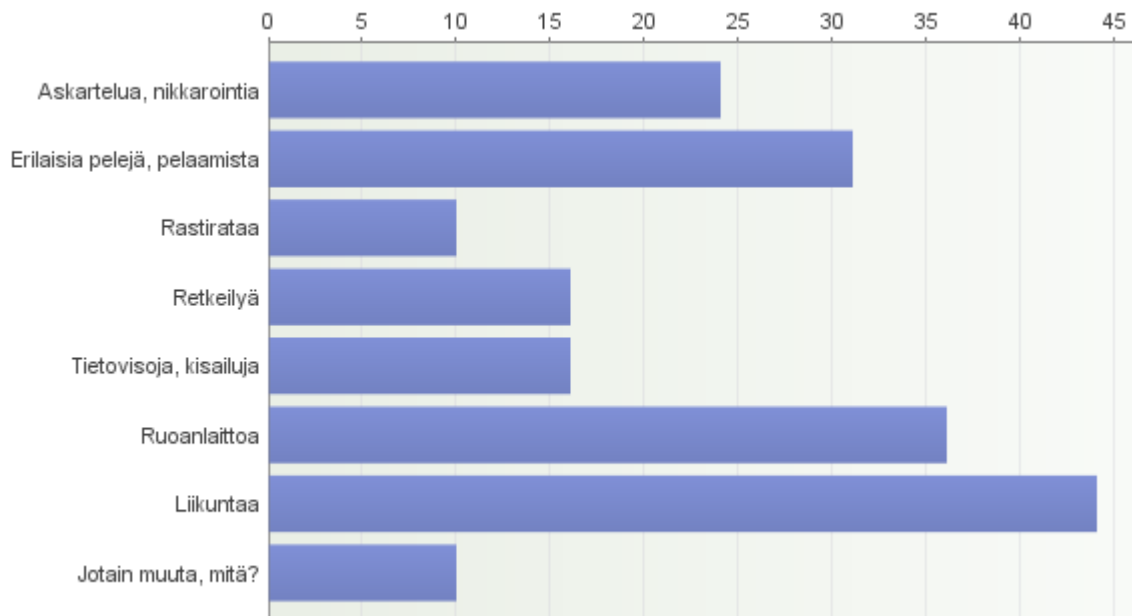
Vastaajien määrä: 48

- Askartelusta
- Donkkis
- Entiä
- En ole ollut missään toiminnassa mistä en olisi pitänyt
- En tiedä
- En tiedä
- En tiedä
- En tiä
- -
- en tiedä, varmaan kerhoista
- en mistään
- -
- Lauluista
- en ole ollut vuoden aikana missään kerho asiassa
- ei ole ollut mitaan
- -
- -
- En tiedä
- en mistään
- en tiedä
- en mitaan
- kaikesta
- Pääsiäisvaelluksesta.
- en tiedä
- en tiedä koska en käy paljon kirkossa
- En tiedä.
- joulukirkko
- en tiädä
- ...
- en muista
- Jossa tehdään kaikki yksin.
- En tiedä.
- En tiedä
- en ookkaa
- ulkotunneista sillä joka toisela tunnilla leivoimme ja niillä toisilla leikimme ja kun olimme ulkona polttopalloa niin en pitänyt siitä
- -
- en mistään
- Liian vaikea kysymys.
- En mistää
- kerhoista
- ei mitään
- Jos on vaikka todella vähän tehtävä pisteitä.
- Kaikista olen pitänyt vaikka en ole ollut mukana nimittäin ne kuulostaa mukavilta.
- Liian pitkistä kertomuksista.

- Kaikki on ihan Ok ei mitään huonoa :^)
- Olen pitänyt kaikesta.
- Minä olen pitänyt kaikesta
- Ei ole semmoista asiaa mistä en olisi pitänyt.

9. Minkälaista toimintaa haluaisit seurakunnan sinun ikäisillesi järjestävän?

Vastaajien määrä: 88

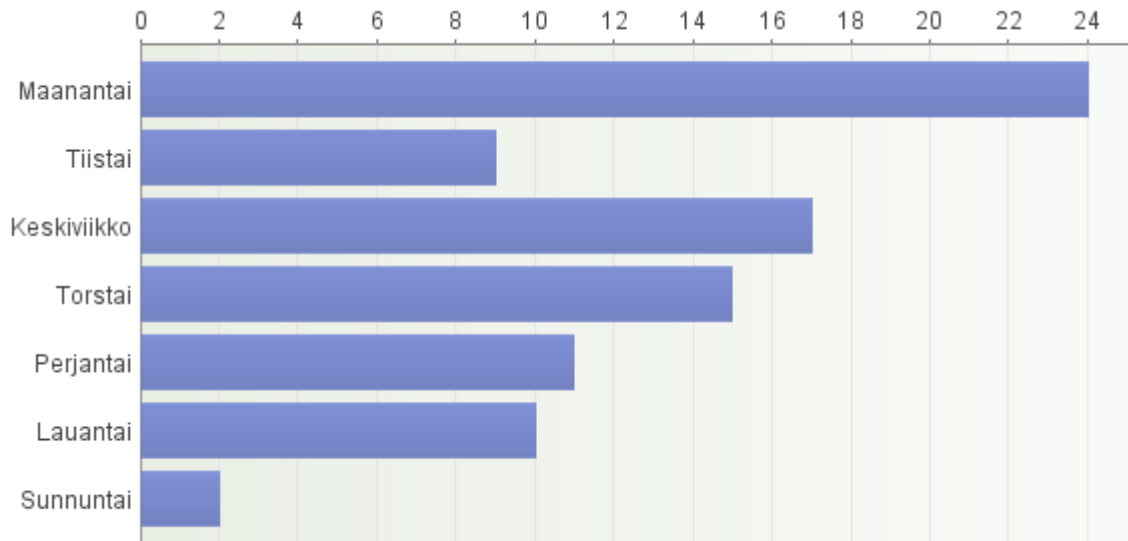

Avoimet vastaukset: Jotain muuta, mitä?

- Jääkiekko
- Airsoftaamista
- keulintaa ja pyörä temppuilua
- SCOOTAUSTA JA KEULIMISTA
- voimistelua
- E-sports kisoja
- En keksi mitään.
- joku nuorten hengailu paikkoja lisää
- harjoiteltaisiin lauluja ja soittoa.
- Temppurata

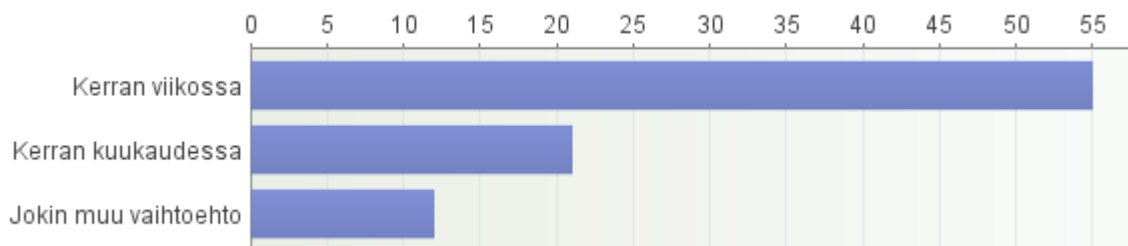
10. Minä päivänä mieluiten haluaisit toimintaa järjestettävän

Vastaajien määrä: 88

11. Kuinka usein?

Vastaajien määrä: 88

Avoimet vastaukset: Jokin muu vaihtoehto

- Kaksi kertaa viikossa
- kerran vuodessa
- kerran vuodessa
- kerran kahdessa viikossa.
- ei koskaan paitsi lauantaina
- joka toinen viikko
- jokatoinen viikko
- 2 tai 3 kertaa viikossa
-

- 2 kertaa vuodessa tai 3 kertaa vuodessa
- Joka toinen viikko
- Kaksi kertaa viikossa

12. Muuta sanottavaa uuteen toimintaan liittyen

Vastaajien määrä: 40

- Moi
- Ei ole mitään erityistä sanottavaa
- Ei
- Ei ole sanottavaa
- Kiitos
- Kiitos
- Ei mitään
- pliiis ei mitään tylsää
- -
- -
- voisi olla parempi ruoka
- ei mitään
- No ei oikein mitään koska tuskin tulen käymään mutta ruuanlaitto olisi kivaa jos sellaista järjestetään. :)
- ei ole
- Olisi kivaa jos jotain uutta järjestettäisiin.
- eijjoo
- eijjoo sanottavaa
- ei ole mitään
- Ei ole muuta sanottavaa.
- ei mitään
- MOI
- se kissa on putkessa
- Hyvä juttu:)
- Ei ole:D
- emt
- -
- voisi olla pleikkari ja läppäreita biljardi pöytä ja kaikkea
- teette hyvää työtä.
- ei
- Ei ole muuta. Kiitos kysymyksistä.
- eipä oikeen oo
- ei muuta
- Ei mitään.
- Ei ole
- 👏🏻
- Siitä tempuradasta että se olisi meidänikäisille ja se olisi sisällä.
- Voisi olla 1-2 kertaa viikossa ja siellä voisi olla kaikkea vapaata mutta myös ohjattua. Voisi myös katsoa että kaikilla on mahdollisuus päästä sinne eli mahdollisesti aika lähellä kaikkea.
- Ei ole mitään sanottavaa.
- Ei ole muuta sanottavaa
- Se ei saa olla liian painostavaa.

MAANANTAI MIITTI

**3.-6.-luokkalaisille
tytöille ja pojille**

ma 19.3 & 23.4 klo 17-19

Ylöjärven seurakuntakeskuksessa

- * rentoa ajanvietettä
- * iltapalaa
- * kilpailuja
- * lauluja
- * kädentaitoja
- * toimintaa
- * hiljentymistä
- * ilta on ilmainen

Ilmoittautumiset 12.3 & 16.4 mennessä

www.ylojarvenseurakunta.fi/ilmoittautuminen

Maanantaimiitti 19.3.2018

- Alkuhartaus + laulu: Kun Jumala sanallaan
- Tutustumista:
 - Esineen nosto
 - Minä tykkään
 - Millainen sinä olet?
 - Jos varpaasi juttelisivat sinusta, mitä ne kertoisivat?
 - Mikä on mielestäsi tärkein asia maailmassa?
- Toimintapisteet:
 - Slime
 - Pupu kulmakirjanmerkki
 - Ninja fidget spinner
- Syöminen
- Hartaushetki + Sama taivas, sama maa
- Arvonta (post it lapuilla)
- Palaute
- Sisaruspöytä
- Kotiin

Ohjeet kädentaitoihin

Fluffy slime

- Kirkasta askarteluliimaa 0,5 dl
- Ruokasoodaa teelusikan kärjellinen
- Partavaahtoa painallus
- Käsirasvaa pieni nokare
- Piilolinssinestettä

Ohje: Lisää aineet järjestyksessä sekoittaen joka välissä hyvin kertakäyttölusikalla. Lopulta upota slime piilolinssinesteeseen. Puristele lopuksi slime liioista nesteistä.

Ninja fidget spinner

<https://www.redtedart.com/ninja-fidget-spinner-diy/>

Pupu-kulmakirjanmerkki

<https://www.easypeasyandfun.com/easter-bunny-corner-bookmark/>

Maanantaimiitti 23.4.2018

- Tervetuloa, illan esittely
- Alkuhartaus: Jumalan johdatus. Hartauden pitäjä johdatetaan silmät sidottuna lapsien eteen → kysymys lapsille: Kuinka moni on ollut joskus tällä tavoin toisen ihmisen johdattamana? Miltä se tuntui? → Selitetään vähän Jumalan johdattamisesta → Luetaan Raamatusta: Ps 23:4 → Rukous ja lauletaan: Kuljeta ja johda
- Tutustumisleikkejä 2kpl
 - Nimi ja liike
 - Pienestä suureksi (Ameeba luontoteemalla).
- Kilpailuja
 - Tietovisa. 7 kysymystä.
 - Kuljetus. Hernepussi pään päällä. Sulka koskematta puhaltaen eteenpäin. Pallo jalkojen välissä. Ilmapallo toinen käsi selän takana vapaalla olevalla kädellä lyöden ilmassa eteenpäin. Jalkapallo kahden mahan välissä sivuttain kuljettaen.
 - Keilailua. Tarvikkeet: Limsapulloja (joihin pohjalle vettä vähän) ja jokin pallo. Jokainen lapsi saa kaksi kertaa keilata joukkueestaan. Joukkueen jäsenten yhteenlaskettu tulos ratkaisee mikä joukkue voittaa.
 - Lauran pullopeti mihin kaikki voivat osallistua. Joukkue yhteistyönä yrittää saada narujen avulla renkaan limsapullojen ympärille maahan asti. Kaikkien panos on yhtä tärkeä.
- Ruuanlaitto ja syöminen. Karjalanpiirakoiden syöminen. Jäätelöannoksen kokoaminen ja syöminen.
- Hartaushetki: Daavid ja Goljat. Näytellen ja jotenkin muuten konkretisoiden. Myös kertoen. Laulu: 103. Kultaa ja jalokiviä.
- Arvonta (onnenpyörä) arpajaispalkintoja: Kolme vappupalkintoa
- Palaute
- Sisaruspiiri
- Kotiin!

Arvio aikataulutuksesta:

Tervetuloa – Tutustumisleikki 20 min

Kilpailuja 40 min

Ruuanlaitto ja syöminen 30 min

Hartaushetki 10-15 min

Arvonta – Sisaruspiiri 10 min

Tietovisa

1. Ketkä tulevat esiintymään Helsingin Kaisaniemen puistoon 9.6.2018? 1p

Vastaus: Marcus ja Martinus.

2. Ketkä kaksi jääkiekkjoukkuetta pelaavat liigan finaaleissa? 2p

Vastaus: Tampereen Tappara ja Oulun Kärpät.

3. Nimeä mahdollisimman monta Suomessa sijaitsevaa huvipuistoa (6). Paikkakunnan tietämisestä saa plussaa. 6p ja 6 plussaa

Vastaus: Särkänniemi, Tampere; Linnanmäki, Helsinki; Powerpark, Kauhava; Tykkimäki, Kouvola; Nokkakivenpuisto, Laukaa ja Funpark, Lempäälä.

4. Mikä seuraavista on H.C Andersenin satu? 1p

- a) Pekka Töpöhäntä
- b) Ruma ankanpoikanen
- c) Frozen

Vastaus: b) Ruma ankanpoikanen.

5. Nimeä kaksi suomalaista vloggaajaa, jotka ovat tällä hetkellä Suomen vlogilistan kärjessä. 2p

Vastaus: 1. DudesonsVLOG ja 2. SAARA.

6. Mikä on maailman vaarallisin eläin erityisesti ihmiselle? 1p

Vastaus: Hyttynen.

7. Kuinka monessa päivässä Jumala loi maailman luomiskertomuksen mukaan? 1p

Vastaus: Kuudessa. Seitsemäntenä Hän lepäsi.

Kertomus Daavidista ja Goljatista

Seuraavaksi kerron teille tarinan, joka on tapahtunut kauan sitten Israelissa. Tuohon aikaan sodankäynti oli hyvin tavallista. Saavummekin juuri siksi tarinassamme tilanteeseen, jossa filistealaisten ja israelilaisten sotajoukot ovat leiriytyneet eri puolille laaksoa valmistautuen sotimiseen.

Kuningas Saul johtaa Israelin sotajoukkoa. Yhtäkkiä filistealaisten joukosta astuu esiin mies nimeltään Goljat. Goljat on järjettömän isokoinen, pitkä ja vankkarakenteinen mies. Arvatkaa, kuinka pitkä Goljat mahtoi olla? Goljat oli huikeat 292cm pitkä eli lähes kolmemetrinen! Tämän lisäksi hänen yllään oli haarniska, joka painoi aikuisen miehen verran ja kädessään hän kantoi suurta ja vaarallista miekkaa. Goljat haastoi yhden israelilaisista kaksintaisteluun. Palkintona kaksintaistelun voittamisesta oli koko sodan voitto. Häviöstä taas seurasi orjuus. Kuningas Saulia ja sotilaita alkoi pelottamaan.

Samaan aikaan israelilaisten lammaslaitumella oli poika nimeltä Daavid paimentamassa isänsä lampaita. Hänen isänsä Iisai saapui Daavidin luokse ja antoi Daavidille tehtäväksi viedä ruokaa hänen vanhemmille veljilleen sotaleiriin. Niin Daavid lähti matkaan.

Leiriin saavuttuaan Daavid saa kuulla Goljatista ja kaksintaisteluvaatimuksesta. Kuningas on luvannut Goljatin voittajalle hänen tyttärensä vaimoksi sekä valtavan omaisuuden. Daavid ilmoittautuu kaksintaisteluun Goljatia vastaan. Daavid on vasta 12-vuotias ja hento rakenteeltaan. Täysi vastakohta Goljatile. Kuningas epäilee, pärjääkö Daavid taistelussa. Daavid kuitenkin luottaa siihen, että Jumala pitää hänestä huolen ja vakuuttaa samaa kuninkaalle.

Daavidille annetaan haarniska ja ase, mutta hän hylkää ne, koska hän ei kykene liikkumaan niissä. Sen sijaan hän nappaa mukaansa lingon ja viisi litteää kiveä. Mitä veikkaatte kumpi voittaa, Daavid vai Goljat?

Daavid lähtee kävelemään Goljatia kohti linko kädessään. Goljat astelee Daavidia kohti ja suuttuu, kun tajuaa ettei häntä vastaan ole lähetetty kunnan sotilasta vaan heiveröinen poika. Kun Goljat alkaa olla tarpeeksi lähellä Daavid alkaa juosta kohti Goljatia. Juostessaan hän sujauttaa kiven linkonsa sisään ja linkoaa sen täysillä Goljatia päin. Kivi osuu Goljatin otsaan ja Goljat kaatuu maahan rymisten. Sota on voitettu ja israelilaiset ovat riemuissaan. Siitä päivästä lähtien Daavid sai asua kuninkaan luona.

Tarina muotoiltu ja sovellettu seuraavaa lähdettä apuna käyttäen:

Itkonen, M., Johansson, E., Nurmi, S. & Salminen, T. 2014. Draamattu. Helsinki: Lasten Keskus ja Kirjapaja Oy.